

CZECHOSLOVAK

ISSN 0818 - 9129 • REGISTERED BY AUSTRALIA POST - PUBLICATION NO. VBH 7732

Panorama

REVUE PRO ČECHY A SLOVÁKY

1988

DUBEN

\$1.90

4

TO BYL ZASE MĚSÍC BŘEZEN

1. 3. - Polský emigrant v klíčové pozici austrál. odborů vyvinul metodu účinného nátlaku na východo-evropské ambasády, nechťají-li pouštět disidenty: od slušné žádosti až po odpojení plynu, vody, elektřiny a dalších služeb... V Záp. Německu vymyslely slepice, snášející okořeněná vejce...
2. 3. - Bojovníci bojovníci za mír v Austrálii obviňují austrál. a U.S. námořnictvo, že společnými manévry znervózňují ryby...
3. 3. - Min. předseda Hawke oznamuje úmysl přežít ve funkci až do příštích voleb... Při nepokojích na hranicích Arménie a Azerbajdžánu hlášeny desítky mrtvých, sov. vláda nasazuje tanky a parašutisty: vidíš, Miško, vidíš, na čem vlastně sedíš...
4. 3. - Indie kupuje od SSSR 6 nukleárních ponorek...
5. 3. - Polsko odmítá pustit L. Walesu na odborářskou konferenci v Austrálii, za což inkasuje bojkot ambasád /viz 1.3./: austrál. vláda krčí rameny... Čínská policie zahajuje palbu na demonstranty v Tibetu a usmrcuje nejméně 9 lidí...
6. 3. - Lidé z rodného města Gorbačova si stěžují novinám, že jim tam v krátké době třikrát zdrazili chleba: perestrojka, jak vypadá zdola...
7. 3. - Na 20 procent austrál. mužů v anketě prohlašuje, že na ženy se musí tvrdě: 80 procent si to myslí, tajně... Na čs. vyslanectví v Ranguně vybuchuje bomba...
8. 3. - Na palubě indonéského rybářského člunu, zadržného u pobřeží Austrálie, objeveno speciální špiónážní komando... Poláci si připomínají, že před 20 roky vláda zahájila rozsáhlou antisemitskou kampaň s cílem vyštít židovské obyvatelstvo ze země...
9. 3. - Příslušníci KGB zahajují palbu na palubě sov. letadla, které se pokouší unést do Londýna vdova se svými 10 dětmi, většinou jazzovými muzikanty: usmrčeno 9 osob...
- 11.3. - Prince Charles při lavinovém neštěstí ve Švýcarsku o pár metrů uniká smrti, zatímco jeho společník platí životem...
- 12.3. - Vláda státu Victoria nechává rozhodnutí Horní sněmovny parlamentu, týkající se střílných zbraní, přebít zásahem guvernéra: jemné odstíny demokracie, guvernéř dosazen touže vládou... Zbankrotovaný zpěvák Andy Gibb, 30, umírá na infekci srdečního svalu...
- 13.3. - M. Young, bývalý austrál. ministr přistěhovalectví, odstupuje i z funkce prezidenta strany ALP poté, co zjištěno, že přijal místo konzultanta letecké společnosti, o jejímž osudu má jeho strana jednat... Šéf moskevské KSSS charakterizuje svou říši: prázdné obchody s potravinami, přecpané metro a zoufalý nedostatek bytů...
- 14.4. - Přípravovaný zákon ve státě Jižní Austrálie má povolit, aby trestanci byli tělesně prohlíženi dozorcí opačného pohlaví, protože dosavadní praxe prý "zdůrazňuje sexuální rozdíly": dělení na muže a ženy je buržoazní propaganda...
- 15.3. - Muzeum J.V. Stalina v Gruzii uzavřeno "na neurčito", prý pro opravy...
- 16.3. - Austral. vláda slibuje, že nezaměstnanost letos poklesne pod osm procent... Milovníci detektivek rozlícení studií, podle níž postava Sherlocka Holmese

je typem skrytého homosexuála...

- 17.3. - Funkcionář laboristické strany obviněn, že ve volbách roku 1980 prý použil hlasů několika set zemělých osob, "zapomenutých" na volebním seznamu...
- 18.3. - Na festival v Adelaide /viz dnešní úvahu J. Kovářička/ doráží holandský herec v originál plátěném samohybu Velorex...
- 19.3. - Den, o němž se bude dlouho mluvit: volební debakl ve státě N.S.W. vyvolává paniku ve straně ALP: odkud, s kým a kam...
- 20.3. - Austral. ministr obrany tvrdí, že SSSR není pro kontinent vojenskou hrozbou: posílají nám sem cirkusy s medvídky, čeho se bát, že jo... Austral. federální policie zděšena zjištěním, že své depeše odesílala dálhopisem na sov. ambasádu, když si popletla číslo: sov. mluvčí potvrzuje, že tam doopravdy něco takového chodí...
- 21.3. - Austral. daňový úřad za peníze daňových poplatníků připravuje osvětovou akci, na jejímž konci daňoví poplatníci pochopí, že jsou tím šťastnější, čím větší platí daně... Austral. misionář v Mozambiku inkasuje 10,5 roku kriminálu za údajnou činnost proti marxistické vládě...
- 22.3. - Do SSSR povoleno posílat bible, korán a další náboženskou literaturu, pokud není "protisovětská": co všechno se pod to vejde...
- 23.3. - Řek Y. Kouros potřetí vyhrává šílený maratón Sydney - Melbourne na trati 1015 km: za 5 dnů, 19 hodin a 14 minut...
- 24.3. - Oficiální odhad, že v Austrálii je již 100,000 nositelů viru AIDS... Nicméně AIDS sem, AIDS tam, v Izraeli legalizována homosexualita...
- 25.3. - Skandál v austrál. parlamentu, když poslanci a spol. využívají stávky zaměstnanců barů, odmítajících se dotknout peněz, a na účet voličů tak za jeden večer prožirají a propíjejí 10,000 dolarů...
- 26.3. - Policie v Bratislavě zasahuje proti katolickým demonstrantům obušky, psy a slzným plynem: větší svobody se vám zachtělo, holoubkové...
- 27.3. - Brutální zásahy sovětské policie proti demonstrantům v Moskvě, Rize a Tallinu dávají jasně na srozuměnou, že o tom, co se smí, se nikdy nebude rozhodovat dole...
- 28.3. - Gorbačov píše dopis mladým Číňanům: to má někdo čas na voloviny...
- 29.3. - Australská tanečnice, vyhozená z angažmá v nočním klubu pro velký zadek, musí být přijata zpět: soud osobním zkoumáním zjišťuje, že nejde o špek, ale o svaly, což prý mění situaci...
- 30.3. - Sucho v některých částech Austrálie označováno za nejhorší za 55 let... J. Swaggart, americký televizní kazatel a nelitostný bojovník proti nemravnosti, dostává od své církve dvouletý dístanc poté, co přistižen s prostitutkou v motelu: dobře mu tak...
- 31.3. - Ve chvílích, kdy austrál. vláda katastrofálním stylem ztrácí podporu voličů, pravicová opozice ji kvačí na pomoc tím, že v duchu své idiotské tradice se začíná hádat sama se sebou: vzato kolem, někomu se asi líbí zůstat věčně v opozici...

**...a to zas bude příští měsíc,
určitě!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!**

Moje stoletá babička vzpomínala, jak moravskou vesničkou, kde žila, projíždělo kdysi auto s Masarykem: jak prezident na návsi nechal zastavit, aby prohodil s lidmi lidské slovo, poklekl jakýsi chudák na koleno a podal mu obálku se žádostí o trafikku. A - byla to doba naděje, tedy doba čarodějné - pak doopravdy dostal trafikku. Což, vsať kolem, je jediný případ ze života, který toho druhu znám. A to Masaryk byl Masaryk.

ÚVODNÍK který není úvodníkem

Předtím, ještě za Rakouska, tahle stoletá babička, která tehdy ovšem byla krásná mladá ženská, když s dědou chtěla stavět chalupu, musela pěšky až do Vídně, aby jí dali povolení pro tašky na střechu. Tak tedy taky vzpomínala, jak prosebníci stáli frontu před Schönbrunem; tu se otevřelo okno na jakýsi přicpělý podúředník na tu řadu utahaných lidí vystrčil holou, nu, holý zadek. Babička se otočila a šla zase pěšky zpátky na Moravu. A děda, když to slyšel, praštil do stolu: pak šel do hospody a vymátlil ji, jak bývalo dobrým zvykem. Správně se naštvál a poradil si jinak: tu chalupu doopravdy postavil.

Neměli bychom být tak naivní a vidět v každém z mocných Masaryka: zkušenost malého národa se vyvíjí spíš v duchu té události před Schönbrunem. A stejná zkušenost nám říká, že chce-li se něco doopravdy, jedinou cestou k tomu je sám si poradit. Víme to, zatraceně dobře to víme, a znamenitě si k tomu přitakáme nad pivem. Nicméně v duchu tradice, která nás přivedla přesně tam, kde jsme, od toho ve chvíli, kde se něco děje, přechotně ustoupíme; žádáme a prosíme o věci, na které máme svaté právo. Ať jsme už tolikrát ztráti do holého zadku, děláme to zas a zas v podivuhodné věci, že kdosi v nitru mocných podřimuje kousek velkorysý duše. Namísto toho, abychom ukázali, že o našem právu se nedá pochybovat - prosíme o tohle právo. Ve své moderní historii jsme už klesli tak hluboko, že o mílosrdné spočinutí oka prosíme i diktátory a tyrany.

Nastal opět velký čas prosebníků. Když měl do Prahy přijet Gorbačov, prosilo a žebralo se stylem, který u národu západní civilizace sotva znají dějiny; čekalo se, že osvědčený vládce změní všechno jedním slovem. A co se změnilo? Nicméně Gorbačovovi se píše dál a dál. Jako by šlo o spiklence, který - ať prokádruvám, vyškolen a posléze jako vhodný člověk pro určitou situaci vybrán mocným aparátem v pozadí, přece se nahoru nedostal žádným pučem - tedy který je přes to všechno TAJNĚ na naší straně. Západní novináři soudí lidi podle toho, zda si myjí krk či zda nakupují u Diora nebo v univermagu GUM: my s naší historickou i osobní zkušeností bychom snad mohli umět myslet trochu víc.

Před Gorbačovovi se stalo pro leckoho současný životní styl: je to vyslovená grafomanská inflace. Gorbačov je dozajista perfektně informován, vídám nejvčetněji a asi i nejlepěji /ať se nám to líbí nebo ne/ špiónážní agenturou světa. Má víc než dost údajů pro rozhodnutí, kdyby ovšem rozhodnout chtěl. A přesto někdo myslí, že není o svých víc než 100,000 vojáků v Československu, že není, co jsou za lidi Husák s Bilákem, že není, co asi by chtěl člověk v pražské hospodě. Prostoduše se věří v adérak tam, kde v pozadí je chladná, skomputerizovaná kalkulace o tom, co je dobré pro systém, který posléze pochopil, že je nutno navenek změnit styl, chce-li se jednou doopravdy vládnout celým světem.

Chceme vidět Masaryka tam, kde není Masaryk. Stojíme zase před Schönbrunem, i když moc dobře víme o holém zadku za oknem: žádáme, prosíme, žebříme a žádáme.

Snad - Bože, dej! - se v tuhle chvíli naštvál někdo na Moravě a praštil pěstí do stolu!

Z OBSAHU • Z OBSAHU

PANORÁMA č. 4, ročník III, duben 1988

To byl zase měsíc březen.....	2
Úvodník, který není úvodníkem.....	3
J. Kovářiček: Ohlédnutí za festivalem.....	4
Ministr: Jsem váš!.....	5
tn: Člověk J. Hutka.....	6
V. Kříž: Byl jsem konzulem Hutt River - II.....	7
J. Sýkora: Moje dobrá stránka.....	9
J. Hodač: Maršál.....	10
E. Límanová: Okinoshima.....	12
P. Chudožilov: Sněžný muž.....	14
M. Ondrášek: Per pedes apostolorum.....	16
M. Pflieger: PNG.....	17
V.N. Duben: Narodil se na Moravě.....	18
J. Lion: Jednou přišel dopis z Vídně.....	19
J. Špiegl: Oslava.....	20
Na ABC FM.....	21
Na SBS TV.....	21
PŘEDPLATNÍ LÍSTEK.....	21
O knihách nových i jiných.....	22
Kultura.....	22
Sport.....	23
U nás v.....	23
Máte slovo.....	24

Snímek na titulní straně Pavel ŠINDELAR.

STALO SE (NESTALO SE) ○ kolem PANORÁMY ○ ○ ○

+++ Po absolvování první etapy svého pochodu před viktoriánské alpy dr. M. Ondrášek vařil přátelům čaj z vody, kterou zvlášť přinesl odkudsi od břebene, tvrdí očití svědkové. +++ Zaslýchli jste možná velkou ránu: byl to kámen, který J. Kovářičekovi spadl se srdce po skončení adelaidského festivalu. +++ Pozdrav poslal Jára Kohout. +++ V. Kříž, bývalý konzul Hutt River, chce vyrazit do Mexika. +++

PANORÁMA

CZECHOSLOVAK PANORAMA
ČESKOSLOVENSKÁ PANORAMA

- A REVUE FOR CZECHS AND SLOVAKS •
- REVUE PRO ČECHY A SLOVÁKY •

35 Massey Street, Doncaster, Vic.3108, Australia
Tel.: (03) 848 9802

Vydavatel Czechoslovak Panorama • Redaktor Jiří Hodač
• Tisk Newspinters Pty Ltd •

Rídí redakční rada. Podepsané materiály - i značkou či pseudonymem - vyjadřují názory autorů, které se mohou i zásadně lišit od názoru redakce.

Obsah inzerce odpovídá poskytnutým údajům. Informace o předplatném na str. 21.

Uzávěrka pro externí materiály vždy 20. dne v měsíci. Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

pere z Quebecu, mezinárodní skupina Akwanso, vodní loutky z Vietnamu atd. Myslíte, že by těch lákadel bylo už dost? Připomeňme ještě široké spektrum výstav, tradiční spisovatelský týden a týden výtvarníků; přehlídku více než stovky australských filmů pod názvem Frames; Fórum, kde se veřejnost mohla sejít s umělci; pestrou škálu vystoupení v adelaidských ulicích a parcích.

Zároveň s adelaidským festivalem se tu koná tzv. Festival Fringe, to je záležitost svého druhu; nabídka kvantitou zdaleka přesahuje repertoár hlavního festivalu, nikoli ale kvalitou. A přesto já trávím tradičně více času na "frindži" než na hlavním festivalu. Fringe je totiž podnik mimořádný, v Austrálii nemá obdoby. A co bychom za to dali v Praze, kdybychom takový podnik mohli mít. Jestliže hlavní festival je výběrem z toho nejlepšího v současné světové umění, na Fringe můžeme vystupovat každý, komu se jen zachce. Měli bychom inscenovat hry či chcete-li si zakoncertovat, zde je vaše možnost; Přijďte! A pozor: nebude to vůbec snadné. Vedení Fringe vám podá pomocnou ruku, zařídí nějaký sál, pomůže s reklamou, uvede produkci ve své programové brožurce. Náklady a rizika si však nese každý sám.

A přesto se sem hromadí stovky mladých kumštářů z celé Austrálie, ba i ze zámoří. A většina těch mladých a nezáměrných umělců si tu nevzdělá ani na slavnou vodu, jen prodělají. Za riziko to však stojí. Touto dobou je totiž v Adelaide i spousta vlivných lidí, kritikové odtud i ze zámoří, impresáři, ředitelé jiných světových festivalů, novináři a pracovníci dalších sdělovacích prostředků. Snadno lze vytvořit publikum náročnější, než kdekoli jinde.

Tak tu třeba slavily velký úspěch produkce experimentální a nekompromisně náročné, které předtím propadly u obecnosti v Melbourne nebo Sydney. Jako příklad z letošního Fringe uvedu scénicko-poetickou produkci skupiny The Sydney Front pod názvem "The Pornography of Performance". Byla to zkušenost silná a strhující, nic pro slabší povahy a milovníky maloměstské zábavy. Považuji představení za jeden z vrcholů letošní sezóny. Zatímco v Sydney inscenace mimořádný zájem nevzbudila, v Adelaide se stala senzací. Soubor odtud odjel do Brisbane na EXPO 88 a také dostal pozvání do Anglie k vystoupení na festivalu v Londýně. Mezinárodní kariéra je, zdá se, zaručená: peníze tu ovšem nenadělali, vím ale, že po posledním představení zbylo v kase na zakoupení kvalitních jihoaustalských vín pro mejdan na rozlúčku. Tak úspěšných souborů je vždy jen několik: jsou-li však vysoce kvalitní, pak v Adelaide mají možnost se prosadit.

Na Fringe vystupovalo letos kolem dvou set skupin a jednotlivců, což úhrnem představuje stovky představení. Znáám případy, kdy členové neúspěšného souboru utratili své veškeré finance, a tak utlucitné duše z vedení připravily pro ně obložené chlebičky, aby snáze přežili cestu stopem do rodného města na východním pobřeží. Účinkující si hradí sami veškeré náklady - dopravu, ubytování atd.. Nalákat publikum v tak ostré konkurenci není snadné. Musí se proto sami snažit upoutat pozornost kritiků a sdělovacích prostředků, v tom je ovšem další příležitost něčemu se zde naučit.

Dostal jsem např. dva lístky s osobním pozváním na jednu poetickou produkci. Přišel jsem tam až pozdě večer po jiném představení, a tak jsem viděl jen posledních 15 minut. V sále seděli pouze dva diváci. Po představení jsme si sedli k baru, kde mne mladý umělec snadno poznal a s radostí mi představil své dva nejlepší přátele. Byli to přátelé opravdu vzácní, neboť jeden z nich mi později šeptem prozradil, že si lístky koupili, až jim den nabízel volňásky.

Jsou to dva rozdílné světy. Sedím na představení Fringe a ještě přemýšlím o představení, které jsem shlédl těsně předtím mezi publikem, které zaplatilo 30 dolarů za lístek; patří tedy k ekonomicky lépe situované vrstvě obyvatelstva, a přesto ta podívaná je ještě dotována z peněz daňových poplatníků. Tady na Fringe účinkující jsou spokojeni, když prostě neprodělávají. Mají však zato naprostou uměleckou svobodu, nikdo je sem nevybírá, ale ani je sem nezakazuje. O jejich působivosti a platnosti rozhodne především publikum, které se sice může mýlit, ale myslí se často méně než bohorovní kritici. Není nutné dělat umělecké kompromisy. A i z těch produkcí průměrných a horších se dozvím mnohé o cítění mladé generace, dozvím se o realitě společnosti, ve které žijí. Některá představení jsou zábavou, jiná jsou upřímnou výpovědí. Přemýšlím, jaký je asi rozdíl mezi Velkým uměním a velkým uměním.

Adelaidské festivaly jsou výběrem ze světového uměleckého dění, je proto zajímavé pro násince sledovat, jak se v nich projevuje český vliv, a na každém z festivalů, které jsem tu zažil, se projevil. O tom však až jindy.

MINISTR: Jsem váš!

Sám jsem synem přistěhoválce, berte mě jako svého člověka - tolik jednou větou o projevu nového australského federálního ministra přistěhovalectví a etnických záležitostí na setkání se zástupci národnostních skupin a etnického tisku. Ministr C. Holding, M.P., mj. také připomněl, že 40 procent australského obyvatelstva představují přistěhoválci první a druhé generace. Číslo pro politiky určitě zajímavé, zejména pak po volebním debaklu, který vládnoucí laboristická strana utrpěla ve státě N.S.W.: zdá se, že napříště bude dobrá každá dušička. Večer měl tak zřejmě naznačit, že o "etniky" začíná být vřelý zájem. Přišel kdekdo. Pár slov jsme např. prohodili se starostou města South Melbourne, který třeba pravil, že hranice mezi městy Melbourne a South Melbourne prochází právě středem budovy Národní galerie, kde se setkání konalo, z čehož plyne administrativní zmatek: mimoděk to navozuje vzpomínku na slavnou francouzsko - italskou komedii s Fernandem, kde hranice mezi oběma státy procházela záchodem vesnické krčmy. Podávané pivo bylo standardně dobré kvality, bílé vlně teplé a nestálo za nic.

hqd

IRON CURTAIN RECORDS
PRO VÁS PŘIPRAVIL 3 KONCERTY
VE KTERÝCH VYSTOUPÍ

**JAROSLAV
HUTKA**

ZNAMÝ PISNÍČKÁŘ ŽIJÍCÍ V HOLANDSKU.

V PŘÍJEMNÉM PROSTŘEDÍ RESTAURACE
"GIPSY BARON"

16., 16. a 17. DUBNA 1988

PRVNÍ 2 KONCERTY JIŽ VYPRODÁNY!

VSTUPNÉ \$12

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK NA ČÍSLECH: 531 9047

531 9130

515 618

Člověk J. HUTKA

Tradici písničkářů, těch neohrožených mládenců a kytarou, kteří v různě pohnutých dobách hovořili za lidi i k lidem. Začal s ní kdysi Karel Hašler, popůlstoletí na ní navázal Karel Kryl, naprostého rozkvětu se pak dočkala v letech sedmdesátých a nevymizela v tomto desetiletí.

Když nastupující okupační vláda záhy po svém dosednutí na trůn vyštvala z Československa Kryla, jistě si zhluboka oddechla. Naštěstí mylně. Syrově pravdivý, a tudíž vysoce nepohodlný Kryl byl sice za horama, jenže vzápětí se objevilo hned několik jiných sympatických kluků, vybavených nejen kytarami a patřičnými hlasovými dispozicemi, ale také a především neprodejnými charaktery a ničím nezničitelnou touhou po pravdě. Všichni měli jedno společné - díky svým schopnostem dovedli důležitost těchto nezbytných lidských hodnot působivě sdělovat dychtivému publiku. Každý po svém, výsledek byl však týž: "demoralizace" lidí, kteří měli být "zmoralizováni" takzvanou normalizací.

A právě tehdy začala nad počínajícím úhorem národní kultury zdánlivě zcela paradoxně vycházet hvězda Jaroslava Hutky. Moraváka, člověka neuvěřitelně čistého svým uměním i svým bytím, křehkého uvnitř i navenek, avšak absolutně neppodajného, který se stále pochmurňejší dobu Husákových lží a Bilakova temna nebál soustavně prosvětlovat paprsky pravdy. Svě i tisíců těch, kteří mu naslouchali.

Už tohle samo o sobě mohlo být příčinou přitažlivosti jeho osobnosti, jenže on dokázal něco víc. Inteligentním a přitom vysoce poetickým způsobem, jímž o národní pravdě vždycky zpíval či mluvil, odhaloval totiž zcela zřetelně nejen pravdu a lež, ale taky veškerou sílu a živost té prvé oproti slabosti a ubohosti druhé. Vzbuzoval naději, jsa sám nadějí, a lidé si po střetnutí s ním přímo hmatatelně uvědomovali, jak je krásné být stále lidmi. I v podmínkách

ovládaných nelidskostí. Jak neporazitelný je člověk, zůstane-li za všech okolností člověkem.

Je pochopitelné, že vládnoucí nelidi stupňovali svou honičku na člověka Hutku a jeho lidské myšlenky stále víc. Ale i tomu dokázal Hutka čelit. Po svém, lidsky. Nepřestával zpívat ani říkat to, co si sám myslí, začal navíc zpívat moravské národní písničky. Proti směšné dočasnosti diktátorů "na věčné časy" postavil skutečně věčnou národní kulturu. Lidé pochopili a zpívali s ním - obrazně i doslova. Zpívají s ním dodnes, protože duchovně Hutka z Československa nikdy neodešel, i když fyzicky se nakonec stal obětí byzantského trestu vyhnanství. On totiž ani ten trest neměl pranic na Hutkově veliké zásluze o to, že normalizací způsobené choroby nezasáhly náš národ a naši kulturu chronicky, neřku-li smrtelně.

Máme nyní v Austrálii možnost setkat se s Jaroslavem Hunkou osobně. Nenechme si ujít tuhle příležitost střetu s jeho lidstvem, které nás možná ohromí, možná přiměje k zamyšlení, ale pokud přímo nenadchne, v žádném případě nezklame.

-tn-

Před časem jsme informovali o tragickém případu vraždy a sebevraždy v australském městečku hledačů diamantů, který stál životy dva z našich krajanů. Jak nás nyní informuje pan G. Nest, na fond pro uctění památky zavražděného F. Bola se sešlo přes 1400 dolarů, nějaké peníze přišly i po výzvě v Panorámě. Tělo F. Bola tak mohlo být zasláno do rodné Ostravy, přestože čs. úřady se byrokratickými průtahy postaraly o dvouměsíční zdržení.

+++ Nový "Skills Transfer Scheme", ohlášený australskou vládou, má výrazně ulehčit pozici australských firem, pokud potřebují na omezenou dobu zaměstnat odborníky ze zahraničí. Dosud bylo třeba jasně prokázat, že pro konkrétní funkci není možné v Austrálii sehnat kvalifikovanou sílu. Nový přístup má být pružnější a celé řízení podstatně rychlejší. Čeští a slovenští podnikatelé by mohli považovat, zda to není jedna z možných cest, jak pomoci aspoň některým čs. uprchlíkům v evropských lágrech.

+++ Australská vláda upozorňuje na možnost získat výrazné slevy cen letenek pro všechny přistěhovalce na cestě do Austrálie. Slevy se týkají mnoha velkých leteckých společností. Pokud se do Austrálie stěhujete a máte o slevu zájem, musíte si letenky objednat prostřednictvím Intergovernmental Committee for Migration /ICM/; kanceláře prý jsou ve většině míst, kde se soustřeďují uchazeči o přistěhování do Austrálie.

+++ Australské občanství bylo v letech 1986 - 87 uděleno 95,000 osobám.

+++ "Glossary of Legal Terms", umožňující aspoň částečnou orientaci v australské právní džungli, vychází ve druhém vydání. Je možné je získat v angličtině a 12 dalších jazycích. Tradičně mezi nimi nejsou čeština ani slovenština.

+++ Testy znalostí angličtiny u profesí, kde se taková znalost vyžaduje, se v Austrálii zjednodušují v tom směru, že důraz na všeobecné vědomosti ustupuje do pozadí ve prospěch toho, co konkrétní profese potřebuje.

OPTICKÝ ZÁVOD

L & G PERGL

220 Lygon St., Carlton,
Victoria

Tel.: /03/ 663-6242

Slevy členům Panorámy!

panoráma V PRODEJI

Nemůžete-li využít nesporných výhod předplatného, je pro Vás Panoráma připravena v následujících prodejních novin:

MELBOURNE	- prodejna tisku v Ackland St.,
St. Kilda, nedaleko rohu Barkly St.
SYDNEY	- Bondi Beach Newsagency,
134 Campbell's Pde., Bondi Beach
	- Porter Newsagency,
203a Castlereagh St., Sydney

Byl jsem konzulem Hutt River – II.

Brzy poté, co jsem byl v r. 1976 Jeho knížecí Výsosti Leonardem I. jmenován čestným konzulem v Československu, dospěl jsem k názoru, že by bylo třeba, aby se občané středoevropské země dozvěděli, že vůbec tato malá monarchie protinožců existuje. Jak jsem v té době zjistil od knížete i od australského konzula, který dojížděl z Varšavy do Prahy na britské velvyslanectví, Austrálie tuto zemičku, kterou jsem nyní zastupoval, de facto uznala. Přesto, že nehleděla příliš s nadšením na její mezinárodní aktivity.

V té době už bylo knížectví Hutt River diplomaticky uznáno /podle zpráv mého vzdáleného panovníka / asi 35 zemí - mezi nimi bylo např. Španělsko a také Vatikán, který prý jmenoval velvyslancem pro Hutt River staříckého kardinála Slippyje, dlouholetého vězně sovětských koncentračních táborů.

Jakožto člověku od pera /psal jsem zejména historickou prózu, poezii, reportáže z cest pro naše časopisy a pracoval jsem pro brněnský rozhlas/ se mi jevila nejúčinnější propagace v tisku. Napsal jsem tedy o malém australském státečku několik článků, ilustrovaných fotografiemi, které pak byly otištěny v Mladém světě, Obráně lidu, Naší rodnině, Ahoji na sobotu i jinde.

Na konzulát v Jihlavě mi začaly přicházet dopisy s dotazy zájemců o pohlednice a poštovní známky. Přišla i pozvání - a tak jsem mohl referovat o poštovních známkách na výroční schůzi filatelistů. O poštovní známky malého knížectví v Austrálii projevil zájem pražská Artia, která má na starost dovoz tohoto artiklu do Československa - ovšem jednání mezi socialistickou státní institucí a hlavou kuriózní monarchie ztroskotalo na požadavku huttriverské vlády, totiž že žádá za své poštovní známky jako protihodnotu nikoli Artii nabízené známky československé, nýbrž docela prozaickou tvrdou valutu. Té nebylo.

Podstatně lépe /jak alespoň doufám/ dopadli představitelé československých výzkumných ústavů a zoologických zahrad z Prahy, kteří jednoho krásného dne zavítali na dveře našeho konzulátu v Jihlavě. Vědci se mne přišli dotázat, zda by nebylo možné dovést z knížectví Hutt River jisté množství malých zvířat. Tlumobil jsem jejich dotaz písemně knížeti Leonardovi - i s nabídkou proplacení ve valutách. A brzy nato jsem obdržel sdělení, že uskutečnění obchodu by bylo možné. Jak celá transakce dopadla, jsem se později už nedozvěděl, neboť jsem začal mít vážné starosti rázu existenčního.

V roce 1977 mě vyhodili ze zaměstnání na okresním kulturním středisku v Jihlavě, kde jsem byl metodikem

Vyborně! Jsme zase o něco světovější!

pro mimoškolní vzdělání. Dovolil jsem si vypůjčit na americkém velvyslanectví v Praze film o přistání amerických kosmonautů na Měsíci, a ten promítat při přednáškách s astronomickou tematikou! Jedním z hlavních důvodů mého vykopnutí z tzv. "Socialistické akademie" a z práce však byla také činnost ve službách "imperialistického státu Hutt River a propagace feudalů".

V propagaci jsem měl v té době už dobrého pomocníka - kníže Leonard, spokojený zřejmě s mou diplomatickou aktivitou, jmenoval "kulturním zástupcem" pro Československo pražského vynálezce Vladimíra Syrovátku.

Odešel jsem sice z kultury do služeb železnice jako průvodčí ČSD, ale nevzdával jsem se. Vždyť i mé vzdálené knížectví mělo své potíže, které veselé překonávalo! Plným proudem stavělo hotely, letiště a rozhlasovou stanici - a dokonce stačilo přitom prý i vyhlásit válku Austrálii! Válečný stav trval 2 dny, proběhl bez vzájemných napadení a skončil smírem, nabídnutým z knížectví - čímž prý bylo podle starých zákonů lišácky dosaženo plného diplomatického uznání.

O novém australském státečku už věděl v Československu kdekdo, z časopisů, ale také letádků v angličtině a češ-

Pokračování na další straně

PŘEDPLATNÉ ZAPLACENO...?

ČISTĚNÍ

STEAM VACUUM CLEANING
koberec, sedacích souprav a interiéru
automobilů

Petr BERAN

Telefon /03/ 531-8735

Pro Českoslovdky se slevou!

ČESKÉ ŘEZNICTVÍ A UZENÁŘSTVÍ

Malvern Continental Butchers

nabízí velký výběr pravých českých uzenin
a všech druhů masa!

Naše výrobky jsou přípravné
bez mouky, kukuřičných přídavků a barviv!

79 Glenferrie Rd., Malvern, tel.: 509-1078 a 509-9990

Na Vaši návštěvu se těší Franta, Lída a všichni další
zaměstnanci.

tině s poselstvím knížete Leonarda, v němž vyzýval všechny státy světa, aby nebránily rozvoji cestování a turistiky. Poselství mělo značný ohlas právě v mé rodné zemi kolem Řípu a Tater, jejíž režim proslul nevráživostí k cestovním touhám svých občanů.

Do Jihlavy mi začalo docházet množství dopisů a projevy sympatií k malému knížetství. Sympatie mezi Čechy a Slováky vzbudil také prospekt - mapka s názvem "Jak cestovat do Hutt River" s vyznačením lodních i leteckých cest, kterou jsme rozesílali zájemcům. O uspořádání zájezdů do západní Austrálie s návštěvou malé monarchie projevil zájem i ČEDOK, ovšem zůstalo samozřejmě jen u zájmu. Nebyly valuty.

A pak se mi konečně naskytla příležitost využít mou novou, byť čestnou a neplacenou diplomatickou funkci i jinak. Na dovolené v jugoslávské Rovinji jsem si s manželkou všiml zajímavých nabídek na jednodenní zájezdy lodí do Benátek. Proč si nevyjet za celkem únosný peníz přes Jadran do toho legendárního města? Ve všech šesti cestovních kancelářích nás vítali - do chvíle, než jsme se vytrasili s československými pasy. Pak jsme byli docela prozaicky vyhozeni.

"Do těchto zájezdů vás nesmíme zařazovat. Vaše vláda si to nepřeje, všichni Čechoslováci utíkají!"

Naše vláda? Dobrá, uvidíme, jak budete reagovat teď! A v sedmé kanceláři jsem předložil s československými pasy i konzulský dekret. Pasy byly odsunuty nevšímavě stranou, dekret zkoumán, telefonováno kamsi. A pak jsme, za zdvořilých omluv a úklon, byli zapsáni do seznamu účastníků zájezdu.

Druhého dne se o příslušníky policie, kteří uviděli naše pasy při vstupu na loď "Vladimír Nator" s rudou hvězdou na pridi, pokoušel infarkt. Ale magický dekret, náš "Sezame, otevři se", je přinutil zalistovat v knize - seznamu všech států světa. Hutt River tam byl! Na rozloučenou s námi se omluvili, políbili dokonce ruku mé zkoprnělé ženě a popřáli nám hezkou cestu do Benátek.

A tak jsme pluli modrým Jadranem a byli centrem pozornosti cestujících, kteří si nás přicházeli prohlížet a vyptávali se na státeček protinožců v Austrálii. Až se objevil zdvořilý a usměvavý kapitán lodi, který nás přišel pozvat na svůj můstek. Vylezli jsme tam jako ve snu, abychom si prohlédli všechna ta důmyslná zařízení, přístroje, mapy lodních cest - i starého kormidelníka, podobajícího se pirátům z dětských knížek. Tady jsme se konečně zbavili stísněnosti z pocitu, že pášeme zločin nedovoleného cestování.

Večer jsme se vraceli. Po Benátkách s hudbou u kavárny na Piazzě, zpěvu gondoliérů, se nám přistav na Rovinji zdál podivně smutný a tmavý. Ještě jsme měli v očích lesk města Marca Pola, růžová světla pouličních luceren, vlajky před bazilikou sv. Marka.

Obdarujte přibuzné a známé, své děti i sebe!

Michael Cigler

The CZECHS in Australia

Jedinečná, bohatě ilustrovaná publikace o tom, jak Češi "objevili" a "dobyli" Austrálii, co znamenali a znamenají pro nejmladší kontinent!

Cena /včetně poštovního/.....\$ 16 v Austrálii
zámoří \$US 11

Objednávky spolu se šekem zašlete do redakce Panoramy - a publikaci o Čechách v Austrálii obdržíte obratem!

A loď přirazila k molu, spustila můstek. Jugoslávští policisté, kteří vystoupili na palubu, všechny zadrželi a jejich velitel zvedl ruku: "Počkat, první půjdou diplomaté!"

Přešel k nám, zasalutoval a pokynul k můstku. Ten den ještě zřejmě nebyl konec všem divům, které jsme měli prožít. Prošli jsme kordónem policistů a tleskajících západních turistů, abychom se pak ocitli v přítmi hrbo-latých středověkých uliček. Teprve teď z nás vyprchával údiv. Pohádka tohoto podivuhodného dne definitivně skončila.

Jako příklad problémů s uznáváním zámořské odborné kvalifikace v Austrálii se nejčastěji hovoří o lékařské profesi, přestože svoje si užijí i další odborníci. Lékařů především se také týká čerstvá iniciativa dvou specializovaných australských organizací, které projevují ochotu všem zájemcům o vystěhování do Austrálie poskytnout předem přesné údaje o tom, co je očekává. Jde o Australian Medical Council /AMC/ a Council on Overseas Professional Qualifications /COPQ/. Bližší informace na australských telefonních číslech /062/ 851 633 /AMC/ a /062/ 705 726 /COPQ/.

+++ V současnosti je v Austrálii sedm institucí, které připravují speciální kursy angličtiny pro přistěhovatele s vysokou odbornou kvalifikací. Máte-li zájem, spojte se s těmito školami: Brisbane CAE, Western Australian CAE, Institute of Languages University of NSW, La Trobe University /Melbourne/, RMIT /Melbourne/, Macquarie University a South Australian CAE.

+++ Zijete-li v odlehlých oblastech Austrálie a nemáte-li dosud australské občanství, ač máte na ně právo, budete dost možná v blízké budoucnosti vyhledání úředníky ministerstva přistěhovalectví a upozornění na svou šanci. Ministerstvo prozatím rozjízdí akci upozorňování zapomnětlivých ve státě NSW.

+++ Jak nás informuje paní D. Hasalová - White, prezident SVU Washington, byl Pavel Pecháček, šéf čs. oddělení Hlasu Ameriky, vyhlášen "Mužem roku 1987" v oblasti cizojazyčného rozhlasového vysílání této stanice. Blahopřejeme!

+++ Komise pro etnické záležitosti státu Victoria /Ethnic Affairs Commission/ oslavila 5 let své existence.

+++ Wolkerova slova o smrti jsou často citována, pro útěchu. Když před několika lety zemřel zcela náhle ve wolkerovském věku Pavel Matuška, útěchu mohl nabídnout vlastně jen čas. V polovině března stejně náhle odešel jeho otec, třiapadesátiletý ing. A. Matuška, člověk příkladně čínorodý a houževnatý, jak je vrozeno těm, kdo pocházejí z valašských hor. Před 20 roky Matuškově těžce začínali v Melbourne, pak odjeli na 5 let do Port Moresby, odkud se přesunuli do Canberra, kde ing. Matuška úspěšně pracoval ve Státním ústavu pro zemědělskou ekonomii. Přátelé Matuškových od Darwinu po Hobart ztratili obětavého kamaráda. /IP/

+++ Poslední den března uplynulo 20 let od vzniku K - 231, klubu bývalých politických vězňů. "Žádali jsme přiznání režimu, že 140 000 mužů a žen prožilo přibližně milion let v koncentračních táborech proto, aby byla zlomena sebeslabší vůle k odporu českého a slovenského národa. Žádali jsme, aby aspoň posmrtně byla uznána nevina těch, kdo se stali obětmi justičních vražd... Žádný div, že po přepadu sovětskou armádou a znovunastolení totalitního režimu byl K - 231 první organizací, která byla rozeznána a její činnost znemožněna," říká se mj. v provolání K - 231 k výročí.

Politik by měl s sebou nosit takovou malou tribunou z lehkých latěk a krepového papíru a ať už by byl kdekoliv, postavil by se na ni nebo za ni, třeba v parku nebo v čekárně u zubaře, a když by nebylo zrovna o čem povídat, dal by se do toho sám.

Z kapsy by vytáhl takový ten plechový kormout, co se do něho mluví k zástupcům, a vedl by řeči. Nevím, o čem by měl mluvit, to by nakonec byl jeho problém, ale rozhodně bych od něho očekával, že téma, jež si vybere, pročesá se všech stran, že nám posluchačům důkladně a zevrubně vysvětlí světovou situaci, připomeně některé historické události, jež mají vztah k dnešku, a zároveň nám nastíní, jak to bude s naším státem, se světem a vůbec vesmírem vypadat za deset, dvacet let.

Politik by měl tu tribunou nosit s sebou povinně. Ono by totiž nestačilo, aby se dal do řečnění, jenom když se jemu zachce. Politik by měl hovořit na vyžádání hlasu veřejnosti. Od čeho nakonec politik je?

MOJE DOBRÁ STRÁNKA

Fejeton Jiřího Šykory z USA.....

Politik by neměl tajit, že je politikem, naopak, měl by nabízet svoje služby čtyřicet hodin denně. Řekněme, že v hospodě by se parta hostů bavila o fotbale. Náš politik by skočil do debaty letivou otázkou, v níž by vsal v pochybu text současné ústavy, nastínil by změny, jež by podle jeho názoru bylo nutno v ústavě provést, zatáhl by do diskuse i hostinského, kterého by nakonec vyprovokoval natolik, že by se milý hostinský sebral, vyrazil by do ulice a tam by skandoval hasla proti daním a zbytečným vládním výdajům.

Profesionální politik by měl být vždycky v opozici ke stávající vládě. Ono se vždycky najde něco, co se dá vládě, jež je u moci, vytknout. Dokonce i když všechno klapě. To se jí dá vytknout nedostatek imaginace, lze jí vyčíst, že naklade před národ nové úkoly a podobně.

Politik by měl být viditelný. Nejlépe by snad tomuto cíli sloužil cejch vypálený na jeho čele. Hned by každý věděl, s kým má tu čest. Každý občan, jenž by nemohl potlačit touhu popovídat si o politice, by měl nasnadě intelektuální útočiště, spovědnici pro své mluvidla, ventil pro svou nespokojenost.

Politik by měl mít privilegia. Nemělo by se na něm žádat, aby platil za veřejnou dopravu a za stravování či za nocležné. Politik by měl být takřka jako na všech místech současně. A měl by být permanentně připoután k mobilnímu telefonu, jímž by odpovídal na dotazy zvědavých občanů.

Na druhé straně by měl být každý měsíc po jeden den vázán v dehtu a balen do husího peří, měl by být hnán přes náves či náměstí a měl by být bit březovými větvičkami, mělo by mu být láno - a po celou dobu tohoto preventivního trestu by nesměl dostat ani potravu, ani nápoj.

To by bylo pořád lepší, než kdyby měl být popraven či uvězněn. Člověk, který se rozhodne stát se politikem, chce v zásadě jedno: aby na něho bylo vidět. Možná, že skutečně chce lidem pomoci, že chce prospět společnosti, ale ať to berete z kterékoliv strany, to hlavní, co chce, je pozornost, uznání, obdiv, výsadní postavení. A jestli to nechtěl na začátku, tak rozhodně všechny ty vyjmenované průvodní jevy a atributy přijímá s povděkem. A ještě později se samozřejmostí, jakmile je ve funkci či úřadě delší dobu.

Budiž mu tedy přáno, ale budiž mu zároveň tím každoměstským hepenynkem připomenuto, že je tu proto, aby sloužil. A jestli se mu to nelíbí, tak ať jde od válu.

Jinak by si takový politik mohl myslet, že to svoje postavení zdědil.

Budweiser versus Budvar - praví Rudé právo. Komu vlastně patří název "budějovické pivo"? Podle náměstka ředitele jihočeského pivovaru si americký výrobce tradiční název přivlastnil, když však narazil na konkurenci originálního budějovického piva, uzavřel počátkem století s Jihočechy dohodu, podle níž nebudou do Severní Ameriky pivo vyvážet. Poměrně malý finanční přínos, který to tehdy pro Budějovické znamenalo, by později oželeli, protože americký Budweiser ovládl trh. V Evropě však ochranná známka Budweiser Budvar patří stále Budějovicím, z čehož prý vznikají spory.

+++ Tři mladíci ve věku 16, 20 a 21 let projeví svůj odpor k čs. režimu tím, že si vylili zlost na pamětní desce příslušníků SNB v Františkových Lázních. Jsou obžalováni z výtržnictví.

+++ Program sovětské televize nelibostně proniká do domácností: další vysílač, přenášející moskevskou relaci, začal pracovat u Hradce Králové.

+++ Loni přijelo do Československa 22 milionů zahraničních turistů. Ale 16 milionů z nich se bez ubytování zdrželo jediný den.

+++ Na 900.000 korun si přišel bývalý předseda bytového družstva Máj z Brna různými machinacemi s byty. Inkasoval za to 9 let kriminálu. Spolu s ním bylo souzeno 48 dalších obžalovaných.

+++ "Říkáme to jasně a otevřeně, že se hlásíme k Janu Masarykovi. K Masarykovi jako vynikajícímu diplomatovi i váženému státníkovi," píše Rudé právo. Výročí smrti Jana Masaryka věnovalo v březnu čtvrt tiskové strany. Zdůraznilo, že Jan Masaryk se stal po únorovém puči členem Gottwaldovy vlády, a jeho smrt označilo za důsledek kritiky, kterou si tím vysloužil. Prostě - "náš člověk". Jak by asi Jan Masaryk dopadl, kdyby to vše sám nevyřešil skokem z okna /nebo kdyby ho někdo z toho okna nestrčil/?

PARTY

Nabídněte nám uspořádání večírku, spojeného s prodejem kosmetiky: získáte 10 proc. z prodeje nebo slevu \$100 při nákupu kosmetiky v hodnotě \$180.

VOLEJTE VIKI /03/ 531 9217

Gipsy
Baron

433 CHURCH ST.,
RICHMOND, 3121.

Tel.: /03/ 429-5266

Obědy - úterý až pátek
Večeře - úterý až sobota

Výborný vlastní orchestr a zajímavý jídelníček, na němž najdete i česká jídla!

Zvláštní salonek připraven pro svatební hostiny a jiné slavnostní příležitosti!

Vašimi pozornými hostiteli budou Eda a Věra Zlatých

Maršál...

Je příjemné sedět v Německu, tedy západním, a pít mosel.

Sedíme tedy v Německu a co děláme? Pijeme ten mosel.

A najednou povídá známý: "Bejval tady kluk, kterej za pár marek dělal maturitní vysvědčení i vysokoškolský diplomy. A taky řidičáky, křestní listy a oddací papíry. Cos potřeboval a chtěl. A hlavně železniční jízdenky."

"Hm. Aha."

Známy vstane, jde ke stolu, chvíli přehrabuje šupie. "Kam jsem to... k čertu...", konečně zajásá a za moment mi něco strčí před oči. Má to podlouhlý tvar a záhlaví ČESKOSLOVENSKÉ STÁTNÍ DRÁHY. Mezinárodní železniční jízdenka, podle razítka vystavená v Praze na nádraží Praha - střed. Jistou rukou vypsáno, že platí pro cestu do Londýna a zpět.

"Na to jsem jel na fotbal do Anglie. Tenkrát nás jel celej vlak do Anglie, celej vlak emigrantů, a všichni jsme měli lístky od něho. No řekni, není to dokonalý?"

Nemám po ruce Jindru Koblihu, zběhlého novináře, který pak v pražské státní bance spolu s Juliem Sémem býval prvotřídním odborníkem na padělky: rozeznával je poslepu, jen hmatem. Ale co mohu posoudit, tak tohle JE dokonalé. Každý kus potisknutého papíru má své slabiny, podobně jako každé auto má místa, na která se podívá ihned ten, kdo s auty kšeftuje. U tisku jsou to například některé detaily písmen, patky a slabé linky, jak sazba zařezává, jak spolu všechno hraje. A tohle má kvalitu profesionálního tisku, tohle hraje. A náhodou vím i víc: tyhle falešné železniční lístky šlo odlišit od pravých jen za použití kriminalistické techniky.

"A věříš, že ho nikdo neprásknul? U jeho dveří v Darmstadtu stála fronta. Za padesát marů jsi měl lístek, kam jsi chtěl. Třeba do Kapského Města..."

"Počkej," přerušit ho: "A jmenoval se...", řeknu jméno.

"Jo, tak se jmenoval."

"Ale nechal si říkat Maršál."

"Přesně. Tys ho znal?"

Než náměstek předsedy nejvyššího soudu osobně vymohl, že mě nesměli vpustit do baráku, znával jsem z jedné cí sině leckoho. Hlavně všechny vrahy, neboť i ten nejmilejší a nejmírnější čtenář chce občas cítit krev. S jedním panem inženýrem, co oddělal manželku cyankáli a kterému po úrazu v kriminálu přerušili trest, jsem i pít pivo; než jsem šel na záchod, vždycky jsem radši dopil, aby nezůstal s mým plným pultitrem; on to samozřejmě viděl, ale samozřejmě dělal, že to nevidí.

A takhle nějak jsme padl taky na Maršála.

"On se přece vrátil do Československa," povídám. "To víš, ne?"

"Jasně... Bylo to divný, ale on byl vlastně vždycky trochu divnej..."

Soudili ho tenkrát v Havlíčkově Brodě a ten případ

od samého začátku tak nějak divně smrděl: soud nervózní, advokát nervózní a nervózní i prokurátor, vyrovnaný a klidný byl jen on. Byl si sám sebou jistý až okázale a netajil se vírou, že se mu skoro nic nestane. U venkovského soudu jsou zvyklí na ožralé traktory, zloděje jednoho pytle cementu či na o zuby přišlé chlapičky z hospodské rvačky, ne tak na mezinárodní šlamastiky s temnými stíny v pozadí.

Proč ho nesoudili v Praze? Padělal v Německu dokumenty pražských středních a vysokých škol a především, na běžícím pásu vyráběl jízdenky, údajně vydané na pražském nádraží. A přesto stín v pozadí rozhodl, že případ do Prahy nepřísluší, a asi věděl, proč.

Především: za to, co dělal v Německu, Maršála vůbec nesoudili. Šla po něm západoněmecká kriminálka, šel po něm Interpol: samozřejmě se po čase zjistilo, že nějak moc lidí po světě, hlavně pak po Německu, si jezdí s mezinárodními jízdenkami s pražským razítkem. Západoněmecká železnice přicházela o peníze a požádala Prahu o pomoc. Domluveno, že výdejna na nádraží Praha - střed označí pravé jízdenky nepatrným znamením, aby průvodčí německých vlaků na místě mohli rozlišit, tahle ano, tahle ne. Praha slíbila, pak to ale nedělala: Leckterý turista z Československa tak strávil kus času, krutě vyměřeného výjezdní doložkou, na německé policii, kde se zapřísahával, že jeho lístek je skutečně ten nejpravější, a kde blábolil nesrozumitelné řeči o tom, jak je těžké dostat devizový příslib, jak musel chodit na schůze a na brigády, lézt do zadku kádrovákovi a předsedovi ZO KSČ, a jaká to je tedy překrutná křivda, když mu teď na strážnici ukrájí tak předraze vykoupené hodiny...

Za tohle Maršála ale vůbec nesoudili: řeknete-li v cizině o některém z pražských mocipánů, že je vůl, což je navíc pravda, poškodíte tím zájem státu v zahraničí - poškodíte-li prestiž univerzit tím, že diplomy rozdáváte lidem bez maturit, tak prý co jsme si, to jsme si. A čs. železnice prý taky není nijak namyšlená, vem to čert. Tak na Maršála hodili jen nějaké směšné porušení celních předpisů a taky to, že si do Československa jezdil za holkou s falešným západoněmeckým pasem.

Bylo to nepřesvědčivé a křivé na pohled: ten případ doopravdy smrděl.

"Jak divnej?"

"Ale, to snad je škoda o tom... prosím tě, znáš pět lidí tady venku, o kterých se nikdy netíkalo, že jsou nějaký divný?... že lepší si dát bacha, však to znáš..."

Neznám pět lidí, o kterých se to nikdy neříkalo.

U stropu bzučí moucha, mosel je chladný, jinak je horký letní den.

"Jen tak mě napadá: co když to vůbec není padělaný? Co když ty jízdenky jsou pravý a stejně tak pravý byly i ostatní formuláře?"

"Hm. Taky to už někdo řekl..."

Maršál se vrátil a čs. policie na něho čekala už na hranicích: čelisti Interpolu mu sklaply za zadkem. Prý měl kompletní padělatelské vybavení za čalouněním mercedesu. Měl? Neměl? Možná to byl opravdu padělatel s talentem od pánaboha: ale i tak existuje určitá hranice mezi tím, co se dá a co nedá dělat na koleně.

Každopádně však Maršál hodně věděl.

A tak se vrátil a za ním zůstal STRACH.

Prý s jeho maturitními vysvědčeními lidé vystudovali německé vysoké školy. Prý lidé s jeho univerzitními diplomy se dostali na dobré pozice. Prý až na hodně dobré pozice.

"Představ si situaci takového člověka s falešnými papíry. Už dávno má německé občanství, postavení, už mu tady věří, má třeba i přístup k různým informacím..."

"Jako myslíš, co když mu někdo u dveří zazvoní a mile řekne, posílá mě přítel..."

"A on ví, že když se to provalí, Němci to budou brát strašně vážně, jsou na tyhle věci prevíři..."

"A tak tam spolu v pokoji seděj nad steinhägerem, ten cizej chlap je jako med a tomu našemu po páteři studenej pot teče do podlíkaček..."

Spláchneme moselským pachem světa.

Je příjemné sedět v Německu, tedy západním, a pít mosel, když je takovýhle den.

Ale nemít přitom v kapse diplom za padesát marek.

Bývalý ředitel zoologické zahrady ve Dvoře Králové J. Svoboda dostal u soudu 9.5 roku, protože prý při prodeji zvířat zvykloval zahraniční partnery.

+++ Sochu K. Gottwalda srazil kdosi z podstavce v Teplicích.

Bata Bata Bata

Již od \$1,530

Letenka do Austrálie a zpět pro návštěvu Vašich příbuzných!

Poradím Vám s vyřízením všech formalit spojených s pozváním, zařídím cestu kamkoli do celého světa!

Chtějte mluvit s Jiřím Sedláčkem:

V úterý a pátek od 10 do 17 hodin -
311 Latrobe St., Melbourne, Vic. 3000
Tel.: /03/ 57-94-54

... a kdykoli mimo uvedenou dobu Vám
s čímkoli ráu poradím na telefonním
čísle /03/ 879-0354!

ODRA TRAVEL

+++ Před časem jsme v Panoramě otiskli naši původní reportáž o Janu Březinovi, prvním Čechovi na severním pólu. Jan Březina, tehdy občan SSSR, byl v době stalinských čistek zlikvidován beze stopy a jeho rodina, žijící nyní v Československu, marně pátrala po jeho osudu. Rudé právo svého času při příležitosti výročí Březinova přistání na severním pólu tuto okolnost přešlo taktickým mlčením. K případu se ovšem nyní vrátila Mladá fronta, která se odváží říci víc: podle ní byl Březina rehabilitován vojenským tribunálem v Moskvě a rodina se konečně dozvěděla, že byl umučen ve vězení 16. srpna 1944. Podle Mladé fronty se neví, z čeho byl původně obžalován, ale prý to "není podstatné". Trochu zvláštní soud, trochu zvláštní rehabilitace.

+++ Již 123 let brání vlny Vltavy pražská "bílá flotila". V současnosti má kromě běžných motorových lodí už jen dva klasické parníky, pamětníky zašlé slávy.

+++ Podtajemník britského min. zahraničí D. Radford se při návštěvě v Praze chtěl setkat s některými z disidentů, do věci ovšem radikálně zasáhla policie. Do rezidence se tak podařilo dostat jen S. Devátému a P. Uhlívi. S. Devátý byl pak zatčen přímo před očima diplomatů. Velká Británie v této souvislosti předala Československu ostrý diplomatický protest.

+++ Od poloviny března prý na území Československa nejsou sovětské rakety s nukleárními hlavicemi, tvrdí pražský tisk.

+++ J. Kováč, bývalý první náměstek čs. ministra vnitra a náčelník Státní bezpečnosti, byl vyloučen z KSČ v rámci dozraků skandálního procesu s oravským vládcem S. Babinským, který dokázal zkorumpovat kde koho.

+++ "Expedice Tatra" vyjela z Prahy už před časem s velkou slávou, údajně s cílem oslavit 100 let existence automobilky a propagovat kvalitu nákladních vozů po celém světě. Před časem jsme osudy speciálního kamiónu mohli sledovat v pořadu americké televize, která se velmi podívovala tomu, že trasa cesty po USA byla jakousi okružní jízdou po vojensky citlivých objektech. Podívovala se tomu i FBI, která posléze provedla prohlídku vozu - nenašlo se však nic průkazného. Celá výprava byla nyní zatčena v Guatemale, kde prý projevovala fotografické zájmy zvláštního druhu. Necháme se tedy překvapit, dorazí-li Tatra i do Austrálie, jak je v jejím plánu, a jak tady pořídí. Jejím vedoucím je P. Bárta, někdejší člen Expedice Lambaréné, který byl už dřív v Austrálii jako rekvizitář Černého divadla.

RIA'S HAIRDRESSING

★★★★★

Dámské a pánské kadernícké služby s dobrou radou, s bohatými zkušenostmi z kaderníckých sůlaží Vám s ochotou poskytné

MARIKA, 16 Ormond Rd., Elwood, Vic. 3184

Tel /03/ 531-5344

INZERCE

v časopisu

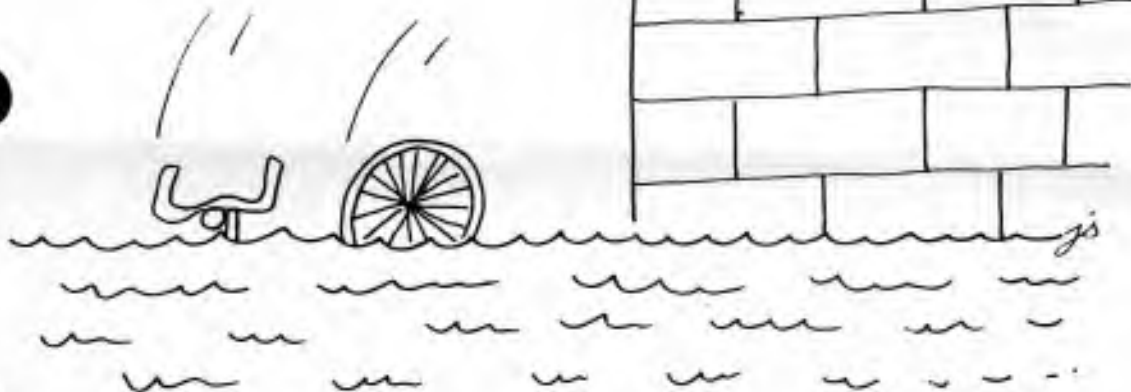
panorama

Jen v Austrálii je na 20,000 Čechů a Slováků...
PROPAGUJTE SVÉ VYÍ BKY ČI SLUŽBY MEZI KRAJANY!
U dlouhodobých inzerátů sleva. Oznamujte nám
včas všechny změny!

E. LÍMANOVÁ

OKINOŠIMA

K
I
N
O
Š
I
M
A

Právě jsem posnídala rýži s černými chaluhami, polévku s chaluhami zelenými, syrové vajíčko, žlutou kyselou ředkev a zelený japonský čaj, což se vše rovná českému kafi s rohlíkem. Jíme totéž, bez obměny ráno co ráno, a máme potom celý den v žaludku jako v pokojíčku. Jednou se nám zastesklo po kávě a toastu a byli jsme zklamáni co do chuti, to do šilené sumy, kterou jsme museli zaplatit. Včera jsme měli k večeři sašími, syrovou rybu nakrájenou na plátky, upečenou skalop, salát z malých okurčiček a chobotnice, vařeného kraba a ovšem polévku a rýži, která je fantasticky dobrá. Bydlíme v rjokanu, japonském hotelu, kde se spí na rýžových rohožích na zemi, přezouvá se u vchodu a koupá se v ofuru. Okinošima je souostroví v japonském moři, 150 km od čínských hranic. Je to úchvatný kus země: hory porostlé borovicemi, bambusem a kvetoucími azalkami jdou až do moře a nad nimi krouží mořští orlové a hejna krkavců. Bydlíme na nejzápadnějším ze čtyř ostrovů, kde je překrásné koupání a pláž s černým pískem.

Rjokan stojí na vysokém kopci, ze všech oken jsou vidět mořské zálivy jako z letadla, rybářské a výletní lodě a silničky s miniaturními nákladáčky a autíčky všeho druhu. Připadám si jako Gulliver u trpaslíků, nákladáčky jsou jako hračky pro panenky, dveře nízké, nádobí malinké, sedadla v autobusech úzká. Mně osobně to navadí, je to konečně můj rozměr, ale Jan a Michal se někdy několikrát denně někde nevejdu, narážejí hlavou

do fater dveří a do stropu. Vše je pro nás naprosto nové, japonský venkov v ničem nepřipomíná Tokio. Než odjedeme na rok do Hirošimy, budeme se 14 dní aklimatizovat tady, koupat a jíst japonské jídlo. Michal, čtrnáctiletý, hubený dluhán, statečně polýká syrové ryby, chobotnice a sepie, salát z chaluh, slizký a barvy khaki, který připomíná český žabinec neboli vodníkovy fousy.

Japonci si všeobecně myslí, že mu je dvacet, stejně staří kluci proti němu vypadají jako miminka, dívkám kolem dvaceti se líbí a žádají, aby se s nimi vyfotografoval. Lidé tu s dětmi zacházejí s respektem a s láskou, podscrkují jim copraty, usmívají se na ně a neustále k nim mluví.

V rjokanech, subvencovaných vládou, se dá zůstat jen čtyři dny, aby mělo 118 milionů Japonců možnost se vystrícet. Takže se po čtyřech dnech stěhujeme k rybářům, kteří si vydělávají pronajímáním pokojů. Je tu moc pěkně, hned před domem obchůdek, kde opékají sepie na špejli, a lidé to jí jako u nás buřty. Před chvílí jsme se vrátili z opuštěné laguny, kam jsme dojeli na vypůjčených kolech, po levé straně silničky uzounké jako proutek, trochu jsme si zaplavali, nebylo to moc příjemné, protože jsem měla dnem, že jsou tam žraloci. Jan jako obvykle plaval nocně carleko a prohlásil, že žraloci jsou blbost, ale když potom před jedním domkem viděl jednoho čerstvě uloveného, podotkl, ovšem tak, aby to jakoby nemělo žádnou spojitost, že zítra půjdeme na pláž vybavenou sítěmi. Z okna vidím, jak Michal loví ryby rovnou v přístavu, a tak se tam jdu počívat, jestli mu berou, ale už z dálky vidím, že má popelavou barvu. A když jsem k němu došla, ukazuje do hloubky k moři. "To bys nevěřila, co tam je?" říká. Něco se tam běhalo, ale nemohla jsem v té hloubce poznat, co to je. Konečně jsem z něj dostala, že to je kolo, které si vypůjčil. Prý zafoukal vítr a kolo sfoukl do vody, zatímco Michal

V NAŠÍ AUTODÍLNĚ VÁM RYCHLE A SPOLEHLIVĚ PROVEDEME

O P R A V Y V Š E H O D R U H U !

65 Grosvenor Street, St. Kilda

Tel.: /03/ 527 4827

Chtějte mluvit se Zdeňkem!

Sleva čtenářům Panoramy!

lovil ryby na druhém konci mola. Ukázal na rybáře, který stál vedle, a řekl: "Zeptej se ho, že je to pravda". Jak se může člověk, který mluví jen anglicky nebo česky, zeptat člověka, který mluví jen japonsky, jestli dítě mluví pravdu? Přišel druhý pán se dvěma háky na dlouhých bambusových tyčích, svázel je provazem a kolo asi po patnáctiminutovém manipulování v desetimetrové hloubce vytáhl. Ještě ho opláchl pramenitou vodou a s úklonem cošeš. Rudnu, usmívám se, klaním se. Víím, že jsme "ztratili tvář". Jako rodina i jako jedinci, jako Evropané, jako běloši a všeobecně, jako barbari. Tichá pošta je zde dokonalá a funguje rychlostí blesku.

Jediný na celé Okinoshimě, a v to počítám i tři zbývajících ostrovy, kdo o tom ještě neví, než dojdeme k rybářskému domečku, vzdálenému 200 metrů od mola, je Jan. Neví, že ztratil tvář, a mírumilovně luští japonské znaky, či jak tomu říká on, čte. Neví, že ho čeká omluva majitelů kola, dárek rybářovi, co kolo vylovil, nebo další alternativa, která se mi v této chvíli zdá vlastně nejjednodušší, kolektivní rodinná sebevražda. Mají tu tři krásné hřebítky s letitými stromy, ve kterých hnízdí havrani, zvící krocani, s nakřeplymi, strašidelnými hlasy.

Pro Panorámu ilustroval Jiří ŠÝKORA

Technické závady elektrospotřebičů mají ročně na svědomí 1300 požárů v Československu.

+++ Na tři nová manželství připadá v Československu jeden rozvod. Nejčastěji krachují manželství v severozápadních Čechách.

+++ Jiří z Poděbrad nebyl vrah: slavný český král je konečně zbaven podezření, že se nějak podílel na smrti svého předchůdce, mladého krále Ladislava Pohrobka. Nedávno skončilo zkoumání kostí za podivných okolností zemřelého krále Ladislava, které jednoznačně prokázalo, že odešel přirozenou smrtí. Patologická ložiska v kostech svědčí o tom, že příčinou smrti byla zhoubná krevní choroba typu leukémie, která již přešla do nádorové formy. Další "velká záhada" české historie tak objasněna, král Jiří ať tedy promíne.

+++ Jako o šťastné zemi píše o Austrálii Svobodné slovo. Srovnává dnešní austral. vládu z odvážnými prvními osadníky. My to neřekli, ale Svobodné slovo. Víme přece, kdo byli první osadníci.

+++ Funkcionáři tzv. Socialistické akademie, jejímž posláním je propagace marxismu-leninismu, se ocitli před soudem v Domažlicích: během pěti let si přivlastňovali honoráře za přednášky, které se neuskutečnily. Protože na ně stejně nikdo nechodil, nikdo taky na nic nepíšel. Hlavní obžalovaný má nyní šanci šířit marxistickou osvětu mezi spoluvězni po dobu pěti roků.

+++ V nedávném rozhovoru s O. Koutným z AFČR jsme informovali o novém čs. vynálezu, jak tahat z exilu peníze a navíc přepisovat na konto čs. státní banky tučné úroky. Jde o tzv. financování cest čs. občanů dary ze zahraničí - minimálně 20 dolarů na jeden den jejich zamýšlené cesty. Z čerstvých informací vyplývá, že čs. banka nejen shrábne úroky, ale od čs. občana si za svou "námahu" nechá zaplatit v korunách a z darované částky strhne 3 promile.

+++ Švédský diplomat K. Wallenberg za války v Budapešti zachránil mnoho maďarských židů před deportací do vyhlašovacích táborů. Po příchodu Rudé armády byl okamžitě zatčen a od té doby o něm nejsou vůbec žádné zprávy; sovětská strana tvrdí, že zemřel ve vězení. Po Maďarsku, kteří Wallenbergovo hrdinství oceňují už delší dobu, se nyní o něm s rozpaky začali zmiňovat i Sověti. Wallenbergův odkaz je živý po celém světě a např. v Kanadě se náš krajan M. Janeček zasloužil o vydání pamětní poštovní známky. V Melbourne byla Wallenbergovi před časem odhalena pamětní deska na Kew Junction.

RENOVACE

domí - včetně omítek, obkládání, dlažebnictví:

Jaroslav BERNARD
TELEFON /03/ 861-6513

SINDLER CONTINENTAL CAKES

PRODÁVÁME VE VELKÉM svatební dorty, dorty k narozeninám, makové, ořechové a tvarohové koláče, jablkové záviný...

84 River St., South Yarra, Vic. 3141
Telefon /03/ 241-7227

Sněžný muž

Zaměstnání pana Potoka nebylo zajímavé. V obchodních knihách vyhledával čísla. Pečlivě je zanášel do jiných tlustých knih. Na konci měsíce čísla řádně sečetl. Výsledek pečlivě podrhl modrou tužkou a oznámil jej přednostovi kanceláře. "Velmi dobře, Potoku", přikývl přednost. Výkony pana Potoka v něm neprobouzely nadšení. O práci pana Potoka se příliš nezajímala ani jeho vlastní žena. Třicet let už pletla ošklivou šálu ze žluté vlny, to byla její nejmilejší zábava. Jinak stále pozorovala televizi. "Večeře je v troubě", řekla každý den, když pan Potok přišel z práce. Ani se na něj nepodívala. Některé hrdiny svého oblíbeného televizního seriálu milovala více než svého muže.

Jednou večer žuchlo na pana Potoka se střechy domu něco velikého. Sotva stačil uskočit. Strašlivě to zadunělo na sněhu. Pan Potok si nejdříve pečlivě vyčistil růžkem kapesníku brýle. Viděl, že je to obrovské borové poleno, čerstvě uříznuté, ještě z něj po stranách prýštily kapky smůly. Vonělo jako les. "Málem mě to zabilo", pomyslel si pan Potok s obrovským zájmem. Vzal poleno do náruče. Vůně byla ještě silnější. Poleno vypadalo trochu jako dítě. Tiše proklouzl přes síň. "Večeře je v troubě", zaslechl z pokoje od televizoru.

"Myslíte opravdu pílu na řezání dřeva?" podivili se v obchodě. Pan Potok se začervenal. "Vlastně ještě chci pořádnou sekeru na štípání", poručil si. Nevěděl už, co to je. Musel jim sekeru namalovat. Podrobně popsal, jak se s ní zachází. Náзорně předvedl, jak ostří sviští vzduchem, jak se drží topůrko. "Náš zákazník je náš pán", pokřčili prodáváci nakonec rameny, "zboží objednáme". Netrvalo to ani dlouho a objednané věci byly zde. Vypadaly skoro tak, jak si je pan Potok pamatoval z mládí. Hned napoprvé si málem užil palec. "Skvělá věcička!" mručel pan Potok nadšeně. Když jeho žena odešla do cukrárny na pravidelnou schůzku s přítelkyní, snesl s pudy stará kamna. Byla to ještě opravdová železná kamna s roštem, dvířky na přikládání a plechovými rourami, které odvádějí kouř do komína. Kamna páchla sazemí jako ďábel.

První sirka se zlomila. Druhá prskla. Třetí vzplála radostně jako hvězda. Oheň zahurácel. Roury se rozžhavyly. Pokojem se šířila skvělá vůně. "Co to je?" křičí manželka vyděšeně ve dvířích. "To je oheň", řekl hrdě. "Na co to máš?" zuřila manželka. "Dává to teplo", vysvětlil pan Potok. "Tak tobě je zima", běsní žena. Vypadá teď trochu jako drak. "Dává to také radost", řekl pan Potok. Začínal se teď bát. "Radost?" hučí manželka, "co to je?" Kroutí nechápavě hlavou. Práskla dveřmi. Klíčovou dírkou ale stejně kouká, co teď pan Potok bude dělat.

Oheň lomcoval dvířky od kamen. Chtěl ven. To se mu nepodařilo. Když vyhořel, z komína se ozývalo nádherné skučení větru. Také se ozvaly nějaké hlasy. "Ten Potok je stejně dobrý chlap!" řekl kdosi v kamnech pištivým hlasem. "To ti teda povím. Ten ji to řekl!" smál se jiný tenký hlas. Mluví to snad myši? Pan Potok nakoukl do kamen. V kruhu kolem dohořívajícího dřeva jako kolem táboráku sedělo dvacet devět trpaslíků. Koukali přátelsky. Měli červené trpasličí čepice. "Tak už pojď!" řekl nejstarší trpaslík panu Potokovi

povzbudivě. Dokonce trochu luskl prsty. Lehce a bez potíží vklouzl pan Potok do kamen. Ze starého zvyku za sebou řádně zaklapl dvířka. Bylo zde horko a tma. Kdosi jej vzal za ruku. Dlouho lezli někam nahoru po žebříku. Občas na ně spadl mrak sazí. Kdesi vysoko nad nimi se zvolna rozžehlo slabé světlo, jako nějaká bledá hvězda. Rychle se k ní blížili. Už nebylo takové horko, přiletěl závan čerstvého vzduchu. Hle, teď stáli nahoře na komíně! Trpaslíkům vlály vousy divoce ve větru. "Vidíš?" řekli trpaslíci pyšně.

Na zasněžených střechách všude dokola rozkládal se ještě jeden svět, jenomže byl mnohem zajímavější než ten, co zůstal dole. Sníh zde byl nerozšlapaný, nikdo jej neposypával solí, pískem ani popelem. Takový sníh vidíš už jenom ve snu! Koruny stromů vážně pohupovaly se ve větru nad hřebeny střeš. Klidně poletovali zde ptáci, protože nebylo nikoho, kdo by je pronásledoval. Kouř, cesta do hvězdnatého nebe, vznášel se nad komínem. Voněl po starých, dobrých, ztracených časech. Stoupal k nedozírným výšinám, větvil se a lámal do nesčetných zákrutů. Z čadivého dýmu vylupovaly se postavy zapomenutých ďáblů. Připlouvali vzduchem, kynuli panu Potokovi přátelsky jako dobrému známému. Z temnot vystoupil také obrovský sněžný muž. Posmrkával spiklenecky. "Koukni dolů", zavrčel. "A neslítni radosti!"

Dole na chodníku panoval zmatek. "Já vám povídám, že skočil do kamen!" láleřila paní Potoková, mluvil nesmysly. Kdosi mu říkal, že je správný chlap. Odešli komínem na střechu! Muži v bílých pláštích mluvili konejšivými hlasy k ženě. Pozorně ji usadili do auta. Odjeli s velikým houkáním a blikáním. Auto mělo na oknech mříže.

Sněžný muž zastříhal ušima. Praštil pana Potoka strašlivou prackou přes záda. "Máš bábu!" vykřikl vyzývavě drsným opičím hlasem. Přeskočil na sousední střechu. Schoval se za komín. Jukal odtamtud příšerně očima. Měl je červené jako angorský králík. Vyplazoval také jazyk radosti. Pan Potok skočil jako by nic za sněžným mužem. Přelachtěl lehce jako pítko. Se smíchem se dotkl kožichu sněžného muže. Pádil pryč po zasněžených střechách. Strhával za sebou lavíny.

AMP

NOVÝ ZÁKON VYŽADUJE LICENCI
PRO OCHRANU VAŠICH PENĚZ!

Zdeněk ROBEŠ, "LICENCED DEALER'S REPRESENTATIVE",

Vám nezávadně poradí a připraví program pro firemní či osobní superannuation, pro převod superannuation na důchodové zabezpečení /ADF-DA/, osobní životní i jištění, investice velkého výběru, dětské programy /investice/, zabezpečení příjmu v případě nemoci nebo úrazu...

... také pojištění obchodu, továrny, domu, osobního majetku, automobilu, cestovní pojištění i pojištění elektroniky.

Telefon /03/ 370 - 2266

AMP

Valily se dolů se střech s temným duněním. Sněžný muž skákal nadšením. "Konečně máme pořádného kamaráda!" poznamenal sněžný muž k ostatním. Sníh vířil.

Zahrabali ze žertu pana Potoka do hromady sněhu. Dírkou na něj volali, že jej tam teď nechají už pořádk. Hráli si mezi komíny na slepou bábu, postavili obrovského sněhuláka. "Měl bych už jít domů", řekl pan Potok nerozhodně. "Nechoď ještě!" prosil sněžný muž. "Zůstaň!" přáli si i ostatní. Z komína pořád ještě vystupovalo trochu nádherně vonícího kouře. Hřálí si o něj dlaně. "Vy mě chcete?" podívil se pan Potok. Z komína vyskočila opozdílá jiskra. Zaškvířela v kožiše sněžného muže. "Chceme!" řekl za všechny ostatní sněžný muž. "Hurá!" volali trpasličí. Sedli si tedy všichni zády k teplému komínu. Dávali se do nebe, z něhož se snášel sníh. Zpívali starou mručivou píseň beze slov. Když k ránu udeřil mráz šedivák, hráli jeden druhého. Bylo jim krásně teplo. Bylo jim krásně.

Pan Potok se už nikdy neobjevil dole mezi lidmi. Nikdy se mu po nich nezastesklo. Také on nikomu nechyběl. Ani ženě, ani přednostovi kanceláře, ani číslům v tlustých knihách.

Bohemia Cakes

SPECIALITY - domácí máslové cukroví, dorty s náplněmi, vánoční cukroví, bábovky, závičky, koláče s náplněmi, buchty, halušky, tvarohové koláče.....

Služba podle Vašeho přání a podle katalogu a na telefon /doposíl/ - přijímáme objednávky na nedělní obědy /3 dny předem/.....

31 Martin Pl., Glen Waverley 3150 Tel.: 232 5198

**VAŠE
ČESKOSLOVENSKÁ
CESTOVNÍ KANCELÁŘ**

**HOLIDAY CLUB INTERNATIONAL
TRAVEL**

.... Vam začít levně, spolehlivě cesty do celého světa

Přivezeme vám vaše příbuzné z Československa, nejvýhodnějším způsobem, kdekoliv v Austrálii. Poradíme vám a vyplníme všechny potřebné formality k pozvání.

Volejte nás pro nezávazné informace na čísle
(03) 568-6699

Ve večerních hodinách - domů na čísle 277-7014

S pozdravem Dáša, Láďa a Irena /mluvíme česky a slovensky/.

16 AHERTON ROAD, OAKLEIGH, VICTORIA 3166

Rally around for some vintage the

Actor Joseph van den Berg and his trusty old three-wheeler - Picture

BY MATTHEW WARREN

To perform at the 1988 Adelaide Festival some overseas acts brought a cast of hundreds, others

Joined only by M... Stamba: he has brought from the Netherlands

Zde je: doklad technologické vyspělosti socialistického průmyslu, plod důmyslu socialistické technické inteligence a řemeslného umu videmníků!

Jak se zmiňujeme na jiném místě, automobil ??/ Velorex dorazil až do Austrálie, kde šokoval účastníky festivalu v Adelaide. Zda jeho výskyt jako předzvěst budoucnosti ovlivnil katastrofální výsledky socialistů v místních doplňovacích volbách, není statisticky doloženo.

Snímek byl otištěn v deníku THE AUSTRALIAN.

Jen v českých zemích se mikroelektronice v rámci "přidružené výroby" věnuje 61 JZD.

+++ V Československu začal kompjútr vybírat partnery tělesně postiženým osobám. Akce má název Klič.

+++ Pražská Bílá labuť vstoupila do padesátého roku existence ve stavu notně omšelém, říká Svobodné slovo. Uvažuje se o rekonstrukci, která vyřadí obchodní dům z provozu asi na pět let.

+++ Sedmdesát let se dožil v Praze dr. Jaromír Rubeš, přední evropský expert v oboru léčby drogových závislostí. Dr. Rubeš, který byl vždy jen "obyčejnej doktor", je jedním z nejlepších znalců pražského podsvětí a opravdu slušný člověk. Pro svou občanskou statečnost byl svého času zbaven funkce primáře legendárního pavilónu 26 v psychiatrické léčebně v Bohnicích. Přes svůj věhlas šel dr. Rubeš do penze jako sekundární lékař.

+++ Nejsou brýlové obruby, samozřejmě v Československu. Výrobce dodává na trh ročně asi o 50,000 kusů méně, než kolik je potřeba. Minule jsme v Panoramě radili, abyste příbuzenstvu poslali pytel cementu, který taky není. Přidejte staré brejle, radost bude dvojnásobná.

Per pedes apostolorum

Panoráma mě minule dobřela poznámkou, že se chystám na devítisetkilometrový pěší výlet. Hezky a v suchu se jí to slibuje, zatím co mne bude čekat štrapáce nejružnějšího druhu, od odtlačených ramen po puchýře na patách, nemluvě o příslovečné nevypočitatelnosti povětrnostních podmínek, jsou na ně krátké i meterologické ústavy. Jak jsem poznámku o mém vstřícném plánu vyprovokoval, uvedu vzápětí, přísahám ale, že jsem o ni nežádal, jak mne moje žena podezřívá, aby všichni věděli, jaký jsem to pašák a narcismus, marnivě to zamilování do sebe samého, nepatří mezi mé jinak četné chyby, netrávím drahé chvíle před zrcadlem, jsem si naopak dobře vědom toho, že moje tělesné buňky včetně mozkových již se neobnovují, naopak odumírají valem. Nic naplat v exilovém časopisu se ale sluší poznamenat, že regenerace degenerované generace se registruje jako generální generační problém. Takže se vám snad již začínají rýsovat zámysly mé pěší nerozumnosti. I já jsem si jí vědom, člověk by se sám do australských hor neměl vydávat /zlomené kotníky, hadi, podchlazení, atd./, pro mne je takový výlet ale realizací prapůvodního pocitu svobody a nikoli, to vás ujišťuji, přání se objevit v televizních zprávách, byv zmátořen nakládán do vrtulníku záchranné horské služby s komentářem, co taková akce stojí daňové poplatníky.

Při příležitosti letošních oslav dvoustetletého výročí evropského osídlení Austrálie byla vyznačena stezka pět tisíc kilometrů dlouhá, /The Bicentennial National Trail/, vede z Melbourne, resp. Healesville, do Cooktown na samém severovýchodním pobřeží světadílu, pro osamělého pěšáka příliš silné kafe, řekl bych vhodnější pro ty, kteří cestují koňmo. Sympatičtější mi je Alpine Walking Track z hornického městečka Walhalla, vede více méně přímo na severovýchod podél hřebene rezvodí řek Viktorie /Great Divide Range/ přes Sněžné hory /Snowy Mountains/ do hlavního města Austrálie, kde se napojuje na jiné pěší stezky. Trasa Alpinské stezky jde nepochybně jednou z nejpěknějších a nejdívočejších oblastí Austrálie. Jde o vzdálenost, která nemá daleko k tisícovce kilometrů, a projít ji naráz se snad podaří dobře vybavené a organizované skupině, řekl bych tak během šesti-osmi týdnů. To vše si vynutilo jediné možnou strategii, trasu rozdělit

a úseky absolvovat podle možností. V březnu jsem měl týden dovolené a vyrazil jsem na první etapu. Do Walhally mne dovezla moje dcera, ta se mému nápadu smála / a směje se dodnes/, což již nemohu prohlásit o mé ženě, která spíše uronila slzu, když jsem se s ní v dobrém rozžehnal, hodil ruksak na záda a rychle zmizel v hoře. Na mapách jsem si vypočítal, že během pěti dnů ujdu 98 kilometrů vrchem i dolem, než narazím na silnici pod Vítěznou horou /Mt. Victor/, kde podle tohoto napoleonského záměru by mohl na mne někdo počkat a dopravit mne raději živého zpět do Melbourne. A domluvil jsem se, nikoli v pět u Kalicha, ale v jedenáct na Viktorce. Znělo to poněkud nemravnné, putování bylo ale neposkvrněné, nepotkal jsem živou duši. Splynul jsem s přírodou, jedno odpoledne přešlo a hustý porost blahovičnicku královského se uvolněnými silicemi tak zaromatizoval, že jsem procházel celý omámený, tak musí vonět Australanům přifařené nebeské království. Příroda, kterou jsem procházel, kterou jsem cítil, vnímal, hmatat, slyšel, byla rajska. A moje celé tělo, přiznám se bez mučení, ale najednou volalo po spáse. Můj malý stan, jak se zpívá, mne vždy spolehlivě ukrýl a poskytl příležitost k regeneraci, o které již padla zmínka. A všechna ta velká zvířata v nadhlavníku přes noc zářila k neuvěření a spolehlivě hlídala můj spánek, mléčná dráha byla mocná, a aby mi skutečně nic nechybělo, měsíc dozrával k úplňku, když vyšel, zaháněl nebeskou zoologickou zahradu a dával viktoriánským alpám do znaku polární noc.

Pátý den, když jsem ráno překonal stoupání přes šest set metrů absolutní výšky, se přede mnou naráz objevila stanovená Viktorčina křižovatka, a tam stálo proti mému očekávání červené auto, že by hasičská stříkačka na moje chodidla? Z auta vyskočili dva pánové, hnali se ke mně, jeden horlivě fotografoval, jako by se na kraji lesa objevil sněžný divomůž yeti, druhý mne zdravil modifikovanou formulí, vítající mne do světa živých /viz konverzace Stanley-Livingstone na březích jezera Tanganyika/. Byl to Tonda Urban a Jirka Špiegl, poslové nebes. Časomíra byla přesná, nečekali více než 15 vteřin. Exil se objal, alespoň jeho vzorek, Tonda se rozloučil s brázdou mateřskou před 40 lety, Jirka opustil lichu domovskou snad ani ne před rokem, já v poločase nukleárního rozpadu československé demokracie, vysoko v horách se spojily tři vlny české emigrace a nikomu to nepřišlo, patřili jsme k sobě, byli jsme zajedno. Lyrochvost nádherný vzletavě přeběhl cestu.

Rámujte

SVÉ OBRAZY A VÝŠIVKY

U PRVNÍ POZLACOVAČSKÉ FIRMY V AUSTRÁLII!

Prodáváme také umělecké reprodukcce, barvy, štětky a veškeré potřeby pro umělce ve velkém výběru!

J. KOŠNAR PTY. LTD.
548 MT. ALEXANDER ROAD
ASCOT VALE VIC. 3032
TELEFON /03/ 370-5744

Pro členy Panorámy 10 procent slevy!

PNG

(zase – a na chvíli naposled)

Nedaleko ostrova Bougainville leží proslulý Quadal Canal, v jehož oblasti se během druhé světové války odehrála velká a rozhodující bitva mezi americkým a japonským vlněným loďstvem. Milovníci trampských písniček si jistě vzpomenu při této příležitosti na kdysi oblíbenou "Krásnou Meredith", v jejímž textu zmínku o oné námořní bitvě nelze přehlédnout.

Ostrov Bougainville byl v průběhu 2. svět. války po několik let okupován Japonci, kteří na ostrově vybudovali řadu mohutných betonových bunkrů. V jihovýchodní oblasti ostrova našel konec své pozemské existence japonský admirál Jamamoto, jeden z organizátorů přepadu amerického Pearl Harbour. Americká zpravodajská služba, pracující v městě Rabaul na ostrově New Britain, zjistila, kdy admirál poletí na inspekci japonských pozic na ostrově Bougainville, a vše ostatní byla již rutinní záležitostí pro stíhačky amerického námořního letectva, které admirálovo letadlo sestřelily v oblasti městečka Buin v jihovýchodní části ostrova Bougainville. Zbytky japonského letadla a hrob admirála Jamamota tvoří dnes podstatnou součást tzv. Jamamotova památníku.

Dnes je ostrov Bougainville výnamnou součástí příjmy pro PNG. Zdrojem financí vedle daní a poplatků, které platí za svou činnost důlní společnost BCL, je rozsáhlá těžba válcových tropických dřev, mezi jejichž četnými druhy dominuje mahagon. Pěstování kvalitního kakaa a kokosových ořechů patří rovněž mezi důležité součásti zdejšího exportu.

Důl BCL má historii zhruba 20 let starou. Na sklonku šedesátých let se začal budovat na tomto ostrově, dosti odlehle od ostatního světa, v podmínkách panenské tropické přírody. Do té doby zde v pohodě žili jen domorodí obyvatelé, obtěžováni pouze malými a ojedinělými misionáři. Drobné zemědělství, které domorodci provozovali, bylo určeno v podstatě jen pro jejich vlastní spotřebu. Stručně řečeno – žilo se zde velice jednoduchým způsobem života: bez kontaktu s dolary, ale ani se zly naší civilizace.

Situace svým způsobem idylická, ale pro provoz plánovaného dolu nevhodná. Neexistovalo zde nic, co je nutné pro chod tak velkého podniku. Ani nic, co by dělalo život budoucích zaměstnanců v podmínkách odloučení od ostatního světa a v horkém a vlhkém klimatu ostrova snesitelným.

Před 20 lety bylo na ostrově jen několik základních škol kvilily asi dosti pochybné, nemocnice žádná, jen pár zdravotních středisek obhospodařovaných pouze zdravotními sestrami. Lékař v té době byl na ostrově jen jeden. Kulturní ani sportovní zařízení neexistovala, nebyl zde elektrický proud ani vodovodní síť. Lidé žili v domorodých chatrčích, jejichž stěny tvořily bambusové tyče spojené lýkem se střešní krytinou z listů palm. Domy, ve kterých by mohli žít zhyškaní

běloši, nebytně nutné pro vybudování a provoz dolu, byly na ostrově věci rovněž neznámou.

Společnost BCL během 5 let přípravných prací vybudovala město Arawa – dnes hlavní město ostrova Bougainville – na pozemku bývalé kakaové plantáže. V Arawě dnes žije něco kolem 15,000 obyvatel. Velké nákupní středisko AEL je dobře zásobené potravinami z Austrálie a Nového Zélandu, je tu rovněž slušný výběr technického zboží včetně televizorů, videomagnetofonů, rádií, ložnic motorů, sekaček na trávu a já nevím, čeho všeho ještě. Mimoto je v Arawě ještě celá řada drobnějších soukromých obchůdků se zbožím sortimentu tak říkajíc od jehly až po autobus. Několik obchůdků s auty Nissan, Mazda, Toyota a australský Ford. Jsme na ostrově obklopeném tropickým mořem, tak tu pochopitelně nemůže chybět několik obchůdků s loděmi a loďní výbavou. Na oněch 120 tisíc obyvatel, kteří na ostrově žijí, připadá dnes nejen celá řada základních škol, ale také 4 střední školy, technické koleje a také konzultační středisko univerzity PNG. Vybavení škol je velmi dobré – dílny, komputery pro výuku studentů a sportovní hřiště jsou zde standardem.

Jedním z důležitých prvků zdejší – chcete-li občanské – vybavenosti je rovněž síť zdravotnických zařízení. Nejen v zemích civilizace je člověk nemocen. I zde se občas stane, že nemoc dolehně či úraz se přihodí. Před 20 lety vám tady v oné situaci v podstatě nezbylo nic jiného než doufat, že přežijete navzdory léčbě, prováděné místním "Witch" doktorem čili kouzelníkem.

DAŇOVÉ I ÚČETNÍ PORADY ★★★★★★

W. A. GROSSMAN, AASA CPA

Certified Practising Accountant
Registered Tax Agent

2 Hertford Crescent, Wheelers Hill, Vic. 3150

Volejte český nebo slovenský /Melbourne/
v průběhu dne: /03/ 561-8173

A D V O K Á T

JUDR. MILAN KANTOR

/LL.B., Barrister and Solicitor of the Supreme Court of Victoria/

specializuje se na kupní smlouvy, převody nemovitostí, nájemy smlouvy, zakládání společností a partnerství, na vykonávání dědických nároků a na přípravu testamentů,

všeobecně na případy týkající se nesporných majetkoprávních záležitostí.

Než podepíšete smlouvu, která je obvykle závazná a která může mít i dalekosáhlé nepříznivé následky, p ř i j d t e n a p r á v n í p o r a d u !

500 COLLINS STREET, MELBOURNE, VIC. 3000
TEL.: /03/ 62-6196

PŘEDPLATNÉ ZAPLACENO..?

níkem neboli zařikávacím nemocí. Tuto alternativní možnost zdravotnické péče máte sice i naddě, nicméně přibyla možnost být léčen buď v levné státní nemocnici, nebo v poněkud dražší nemocnici soukromé, která je finančně podporována společností BCL. Obě jsou technicky slušně vybavené, zejména ona soukromá neustává v ničem pozadu za těmi lepšími australskými nemocnicemi.

Kvalita naší soukromé nemocnice je taková, že toto pracoviště je uznáno příslušnými australskými zdravotnickými organizacemi jako výukové středisko pro přípravu mladých australských lékařů ke složení specializačních zkoušek ze všeobecného lékařství. O dopravu nemocných je na ostrově Dougainville také dobře postaráno, vedle státní sanitní služby je zde i St. John Ambulance a rovněž důl BCL má stále k dispozici řadu sanitních aut. V pohotovosti je také nepřetržitě jedna ze dvou helikoptér pro případ zdravotnického zásahu v nepřístupné oblasti ostrova. A pokud by došlo k nejhoršímu a stav pacienta byl tak vážný, že by vyžadoval odbornou péči na ostrově nedostupnou, tak zde máme tzv. "Medivac" - možnost okamžitého převozu pacienta tryskovým letadlem do Brisbane - za pouhé 4-5 hodin od úrazu již může být v péči australských specialistů.

V.N. DUBEN

Narodil se na Moravě

Ústav německo-amerických studií na Wisconsinské univerzitě v Madisonu, WI 53705, USA, uspořádá ve dnech 6. až 8. října mezinárodní seminář o díle a osobnosti amerického spisovatele Charlesa Sealsfielda, který se narodil na Moravě a počátkem 19. století se stal záhadnou postavou americké literatury a žurnalistiky.

Charles Sealsfield (některé jeho knihy byly v Americe uveřejněny pod chybným jménem Charles Seatsfield) se narodil před 195 lety, 3. března 1793 v Popovicích u Znojma na Moravě. Jeho pravé jméno bylo: Karl Anton Postl. Ve dvacátých letech 19. století vstoupil do Řádu křížovníků v Praze a než mohl být vysvěcen na kněze, odjel na léčení do Karlových Varů. A tam prostě zmizel.

Asi tak roku 1822 odjel do Severní Ameriky a první jeho americké stopy se objevily v Louisianě, zejména v Novém Orleansu, kde byl mimo jiné správcem plantáže. Avšak už krátce po svém příjezdu do USA se začal zabývat žurnalistikou. Dopisoval německy do různých evropských novin. Po prvních čtyřech letech pobytu v USA se vrátil do Evropy a v Anglii vydal spis "Austria As It Is", v němž se svou kritikou rakouské monarchie přiblížil tehdejšímu a budoucímu českým liberálům, volnomyšlenkářům či svobodomyšlným, ahychom použili dobový výraz amerických krajanů. Nejvýznamnější Sealsfieldova díla byly však historické romány, jejichž děj je položen do Spojených států. Hrdiny románů však nejsou jednotlivci, nýbrž americký národ.

První svůj román vydal krátce po návratu z Evropy, roku 1828. Jmenoval se "Takeah nebo Bílá růže", který byl později přeložen do češtiny a vydán v Praze. Literární historici se shodují v názoru, že Sealsfield pochopil život a na svou dobu unikátní vládní systém Američanů lépe než tehdejší američtí publicisté. V tom, jak Sealsfield hodnotil americkou demokracii, podobal se do jisté míry Francouzovi Toquevilleovi.

R. 1841 vydal "Knihu o kajutě", ve které přiblížil evropskému čtenáři život v dalekém Texasu. Avšak první knihu o Americe napsal už předtím, byla vydána německy ve Stuttgartu pod názvem "Američané, jací jsou".

Většinu svých věcí psal Sealsfield německy - a pak je překládal do angličtiny. Po několika letech pobytu v USA však začal psát přímo anglicky a vstoupil tak do americké literatury.

V Praze vycházely Sealsfieldovy spisy v prvních letech po I. světové válce. Podíl na tom měl Kafkův přítel Max Brnd. V USA se na Sealsfielda časem zapomnělo. Až r. 1969 prof. J.L. Jordan vydal ukázky jeho díla pod názvem "America, Glorious and Chaotic Land" /Pren-tice Hall/.

Sealsfieldův život je však stále zahalen různými záhadami, které dosud nebyly zcela objasněny. Iřeba v našich krajařských studiích v Texasu se jeho jméno často objevuje, avšak autoři těchto studií se nemohou shodnout, zda se původně jmenoval Postl či Postel a zda byl českého či německého původu.

Charles Sealsfield-Postl zemřel při jednom zájezdu do Evropy ve Švýcarsku 26. května 1864. Pomník na jeho hrobě naznačuje, že jde o občana Severní Ameriky. Avšak ve své závěti prý Sealsfield prozradil své pravé jméno a svůj jiřomoravský původ.

NAVŠTIVTE

Green Gables Chalet

★★★★

WARBURTON

★★★★

Pouhou hodinu jízdy autem z Melbourne!

Můžete zde prožít příjemnou dovolenou v krásném prostředí, můžete se zde zastavit na nedělní oběd s výběrem českých i australských jídel vyhlášené jakostí, můžete zajít i jen na odpolední svačinu!

Mimo jiného budete mít k dispozici 8 akrů stylově udržovaných zahrad, tenisový kurt s večerním osvětlením a vyhřívavý bazén...

Místnosti pro oslavy všeho druhu, restaurace B.Y.O.

INFORMACE - P.O. Box 25, Warburton, Vic. 3793
Telefon /059/ 66-2077

Kdybych chtěl popsat její činnost, řekl bych, že byla kulturní velvyslankyní Československa. Ne v určité zemi, ale ve světě. Jarmila Novotná, zpěvačka, která oslňovala milovníky hudby na nejslavnějších mezinárodních operních scénách. Ve své nejoblíbenější roli, ve Violettě, s níž začala kdysi svou pěveckou dráhu, ale i jako Mimi, Taťána, Euridika a v desítkách jiných rolí. A samozřejmě jako Mařenka ve Smetanově Prodance.

Vzpomínám si, jak jsem ji v této roli slyšel v roce 1947 naposledy v pražském Národním divadle. Do té doby jsem znal její hlas jen z desek či rozhlasových pořadů "Volá Londýn", kdy za klavírního doprovodu Jana Masaryka dodávala svým zpěvem národních písní utěchu a odvalu v dobách nejhrošších. A pak stála tato legendární zpěvačka přede mnou na prknech pražské opery.

jednou přišel

DOPIS Z VÍDNĚ

Fejeton Jindřicha Liona z Rakouska..

Byl jsem oslněn jejím hlasem, ale musím přiznat, že jsem k dokonalé iluzi a plnému uměleckému požitku musel přimhouřit oči a poslouchat naslepo. Neboť Mařenka, venkovské děvče, byla v mé představě menší, baculatá dívka, zatímco Jarmila Novotná byla štíhlá, vysoká, spíše jako nějaká lady z 5th Avenue. Ale hlasově lepší Mařenku jsem od té doby neslyšel.

Ve zpěvu ji školila osoba nejpopovlanější - Ěma Destinová. A už v 18 letech, 1. ledna 1926, ji Otakar Ostrčil angažoval v pražském Národním divadle! Její další kariéra se díky jejímu hlasu i zjevu posloučď jako pohádka. Po ročním pobytu v Praze byla poslána na další školení do Milána a jako 21letá už zpívala Gildu v Rigolettu ve veronské aréně před 25,000 diváky! Po berlínské Státní operě následovala Vídeň, kde pobyla 6 let jako členka tamější a kde byla vyznaménána čestným titulem "komorní pěvkyně". Franz Lehár zvláště pro ni složil svou operetu Giuditta a Arturo Toscanini ji pozval do New Yorku, kde jí Metropolitní opera okamžitě nabídla smlouvu.

Bylo to v době, kdy Hitler okupoval Československo a umělkyně s celou svou rodinou natrvalo přestěhovala do Spojených států. Toscanini jí svěřil sopránové sólo v zděvečné "Ódě na radost" Beethovenovy Deváté symfonie v newyorské Carnegie Hall. Jako projev sympatie pokorěnému Československu zařadila Metropolitní opera do svého repertoáru Prodanou nevěstu s Jarmilou Novotnou v hlavní roli.

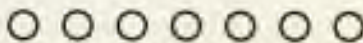
Plných 16 let zůstala umělkyně členkou této slavné opery a ve všech rolích sklízela senzační úspěchy.

Cherubínem v Mozartově Figarově svatbě se ale na vrcholu své slávy s Metropolitní operou rozloučila. Několik let ještě pokračovala v koncertní činnosti, a pak se rozloučila se svými hudebními obdivovateli nadobro. Věnovala se už pouze rodině, manželovi a svým dvěma dětem. S manželem se později přestěhovala do Vídně a po jeho smrti před několika lety odjela za dětmi - a nyní už také za pěti vnoučaty - do Ameriky.

Vídeň však nadále pravidelně navštěvuje a v polovině března jsem měl příležitost trávit s umělkyní večer, pořádaný přáteli na její počest. Duševně i tělesně obdivuhodně žila, mladá osmdesátnice mluvila po více než 50letém pobytu v cizině krásnou, jasnou češtinou bez jakýchkoliv amerikanismů, jak jsme zvyklí je slyšet od příslušníků nedávných vystěhovaleckých vln. Vzpomínala na dusná léta války, na přátelství s Janem Masarykem, na dobu po zničení Lidic, kdy s ním nahrdla 15 nejkrásnějších českých a moravských národních písní na desky, které se pak často reprodukovaly v londýnském českém vysílání a které dodávaly sílu a naději lidem doma. A kdysi pak hostitelka žádala hrát tyto písně na piano, přidala se umělkyně, přestože těsně předtím prohlásila, že už zásadně nesplývá, a člověk měl pocit, že znovu prožívá ve vzpomínkách ona válečná léta ve vzdáleném New Yorku, ale duchem doma, kde jako dítě propadla své velké lásce, zpěvu, a kde jako patnáctiletá poprvé vystoupila na prknech, jež znamenají svět a pro ni ještě něco navíc...

Architektonické řešení dostavby Staroměstské radnice v Praze, částečně zničené v květnu 1945, je jistě záležitostí celonárodního významu. Do nedávné soutěže se sešlo na 227 návrhů - a nutno říci, že vesměs byly přijaty s rozpaky. Bezradná byla porota, která nakonec neudělila první cenu, a stejně tak veřejnost, jež - podle zápisů v návštěvní knize - by po všem radši viděla místo nezastavěné. Nicméně několik pozoruhodných řešení se dalo nalézt. Patřil mezi ně i návrh Michala Brixe, 42, vynikajícího architekta a kreslíře historických budov, který je shodou okolností i vzdáleným příbuzným někdejšího primátora Pštrossa. Architekt Brix by rád obnovil i barokní mariánský sloup, zbořený roku 1918.

Autogram
pro čtenáře
PANORÁMY

Oslava

"Dne 25.2. 87 se třída zúčastní besedy se členy lidových milicí v patronátním závodě Vagónka Česká Lípa. Občerstvení zajištěno", oznamovala suše třídní učitelka Fišárková prostřednictvím Ondrova školního sešitu, určeného pro různá sdělení.

"Ondřej se besídky s lidovými milicemi nezúčastní. Zádám, aby po vyučování byl uvolněn, půjde domů", stejně suše jsem oznamoval třídní učitelce níže.

Následující den, 25.2., jsem marně čekal Ondru v obvyklý čas. Přišel s tříhodinovým zpožděním a plakal. Učitelka Fišárková ho samozřejmě přinutila jít s ostatními. V sešitu měl červeným inkoustem napsáno, že se nejedná o besídku, ale besedu a že je pro všechny žáky povinná. Můj krevní tlak vystoupil na úroveň několika atmosfér a viděl jsem rudě, jak jinak v ten den. Nebylo to poprvé, co jsme si s Fišárkovou vyměňovali kousavá sdělení. Ale tentokrát můj hněv vzplanul tak silně, že bych ji ve svatém zapálení naprosto nekřesťansky roztrhl ústa, nebo co to má, dodal by Ludvík Vaculík.

Po uklidňovací cigaretě, jsem opět zasedl k sešitu, abych v mezích slušného vychování zhmotnil svůj hněv do slov. Napsal jsem, že jsem ji výslovně upozornil, že Ondřej se besedy či besídky s lidovými milicemi nezúčastní. Pokud měla být účast povinná, pak měla udělat besídku v rámci vyučovacích hodin, kdy má právo rozhodovat o činnosti svých žáků. Protože však proběhla mimo vyučování, tedy v čase, který není pro žáka ani rodiče závazný ze zákona, neměla nejmenší právo učinit účast povinnou. Přes náš výslovný nesouhlas zavlekla naše dítě po vyučování na tuto akci, čímž se dopustila újmy na zákonných právech rodičů a vážně překročila meze své kompetence. Vypadá to tak na trestní oznámení, pokud se řádně neomluví.

Za tři dny přišel dopis od paní "soudružky" ředitelky. Vyzvala mne k pohovoru do její kanceláře.

Od dětských let mám silnou averzi vůči socialistickým pedagogům, abych neurazil skutečné učitele. Tentokrát jsem nehodlal být ani trochu rozumný, pevně rozhodnut spláchnout jejich domněnku o vlastní nadřazenosti spolu s výkřevem proletariátu, s lidovými milicemi, bezduchou soldateskou strany, schopnou ve jménu dělnické avantgardy postřílet všechny pracující, co jich kde je.

V určitý den jsem stál na koberci v ředitelně. Na vyzvání jsem se posadil do křesílka naproti osobě zhruba mého věku. Skromě jsem strach, abych neurazil ostatní ženy, když řeknu ženského pohlaví. Na první pohled bylo evidentní, že není příliš přemýšlivá, že těm schůzovním frázím věří. Řeklo by se z plna duše, u ní nelze. Někáká zapomenutá z padesátých let. Prostě produkt, ne bytost.

Požádal jsem o přítomnost dalšího svědka, protože jsem očekával hysterickou odezvu na mé argumenty. Při její psychice to vypadalo na urážku vymožeností socialismu atd. Přišla zástupkyně, jejíž tvář vypovídala o přece jen nějaké soudnosti, nicméně pedagog současnosti.

Přistoupili jsme k zametání prahů.

"Máme velký zájem na tom, aby výchova dítěte byla shodná v rodině i ve škole, tedy aby rodiče i škola vzájemně spolupracovali", odfrázovala vstupní poučku s rutinou.

"Vřele souhlasím a jsem tedy velmi překvapen, proč nebylo mé přání respektováno. Rodiče musí respektovat školu, ale škola přání rodičů nikoliv? Jak může pedagog, který má vychovávat děti, dokonce porušit zákon, jako v našem případě?", obsadil jsem strategický bod.

"To nebude tak zlé, pane Špiegl. Vašemu Ondrovi to jistě jenom prospělo, ostatní děti byly nadšeny tím, co jim tam soudruzi předvedli", stočila řeč na osvědčené pole.

"Předváděli jim zbraně, nic jiného. Nemohu mluvit za ostatní rodiče a způsob jejich výchovy, ale v našem případě si nepřeji, aby náš syn byl veden k sympatiím ke zbraním. Nepřeji si, aby byl militarizován výchovou. Stejně tak nesouhlasím s existencí Lidových milic, protože je to ozbrojená skupina, ačkoli máme armádu. Všechny zbraně jsou určeny k zabíjení lidí. My vychováváme Ondru právě opačně. Pokud platí, co jste řekla na začátku, musíte to respektovat", vrátil jsem se na ostří nože.

"Ale tyhle zbraně přece slouží k obraně socialismu!" štěkla nabíflvaně.

"To je mi úplně jedno. Podle mne socialistický granát působí stejnou bolest jako každý jiný. Ani ve jménu socialismu nemá nikdo právo zabít člověka", přísadil jsem si.

Ztuhla. Snad se i něco v její hlavě odehrálo, něco blízkého myšlení. Její kolegyně zakládala ústa na slova. Než stačila formulovat, požádal jsem ji, ať mlčí a je i nadále svědkem. Její úkol je pouze v tom, aby řádně naslouchala, ušetří si nervy. Přijala to.

Ředitelka rozmetla stopy úsudku a spolehla se na výzbroj svých absolvovaných školení.

"To potom ta vaše výchova dopadá s takovými názory. Celou třídu narušuje, že vaše dítě není v Pionýru. To je nezodpovědnost i vůči němu", hodila blátem.

"Naopak. Právě, že mám vůči němu skutečnou zodpovědnost, chci se z něho vychovávat rovného člověka, ne figurku z plastelíny. Také proto není v Pionýru, aby nebyl schizofrenickou bytostí".

"Chcete říci, že v Pionýru vychováváme schizofreniky?", manévrovala směrem k pomlouvání atd.

"Vím zcela jistě, že první povinností pionýra je oddanost socialismu a straně, zatímco o rodičích nepadne ani slovo. My vychováváme své dítě ke křesťanství, které má jiné zásady. Nemůže přece chodit každou neděli do biblických hodin a být zároveň v Pionýru", zakopal jsem se ve své pozici.

Svitlo jí ve tváři nadějí na vítězství. "To ale není výchova v duchu socialistického myšlení!" lákala na tenký led.

"Ústava nám zaručuje svobodu náboženského přesvědčení, tedy i výchovu dítěte ke křesťanství. Vím, že zákon o rodině ji protřepe, ale Ústava je vyšší právní norma, než zákony. V první řadě byste ji měli dodržovat vy, kterým je svěřena výuka dětí. Ne ji svévolně porušovat. Představujete si spolupráci s rodiči pouze jako podřízení rodičů vaší představě výuky. Problém stojí právě naopak. Pedagogové jsou zodpovědní rodičům a samozřejmě Ústavě, vy to ve výchově mého syna berete na vědomí!"

"My jsme zaměstnanci státu. Stát nás platí za to, že vychováváme děti k socialistickému myšlení. A socialismus má ateistický program", zaštitila se heslem.

"Proč tedy tvrdíte, že jste dědici Jana Ámose Komenského? To byl v první řadě biskup bratrské církve. Veškerá jeho pedagogická činnost byla k zlepšení výchovy dětí ke zbožnosti. Vyhoďte tedy jeho bustu ze škol a přestaňte lhát!" sehl jsem do masa tradice.

"Musíte přece myslet na budoucnost dítěte. Vy si tedy věřte, ale uvědomte si, že on má celý život před sebou a ten bude žít v socialismu".

"Právě proto, že nám na jeho budoucnosti moc záleží, že má celý život před sebou, rozhodli jsme se, že v socialismu žít nebude", vyslovil jsem jasně slova za slovem.

Ticho. Pohlédly na sebe s výrazem, jako kdybych utekl z blázince a sděloval, že jsem Newton. I trochu soucitu v tom pohledu bylo.

"Kde by tedy podle vás měl žít?" zeptala se po chvíli ředitelka o poznání měkčím hlasem, ale s háčkem jízlivosti.

"Bude žít s námi v Austrálii, stěhujeme se tam. Pokud to nevíte, tam socialismus není, paní ředitelko", pokračoval jsem iř ten háček.

Nevěřicný výraz nezmizel, ale přijala oznámení jako východisko z ohrožené bitvy: "To jste měl říci hned a nemuseli jsme se tím vůbec zabývat. To je samozřejmě úplně něco jiného", řekla skoro radostně.

"Nechápu. Celou dobu jste dávala najevo, jak hrozně moc vám záleží na osudu našeho Ondřeje. Když se má odstěhovat o kousek dál, hodila jste ho klidně přes palubu. Přece víte, že tam jsou zlí kapitalisté. Nebo jste zájem o něho jenom předstírala?" zkusil jsem, zda zná něco jako stud. Neznala. "Samozřejmě, že jsem to mohl říci hned. Neřekl jsem to kvůli tomu, abyste si uvědomila meze svého postavení. Jistě je víc takových rodičů, kteří by rádi vychovávali své děti jinak, nejspíš se však bojí. Nechávací vám své děti napospas v doměni, že by jim ublížili. Snad budete mít o čem přemýšlet. Sbohem!" ukončil jsem klání a zároveň vstal.

Reditelka vyskočila z křesílka, nasadila odhodlaný výraz, vymrštila pravou ruku se sevřenou pěstí směrem ke mně, jak jsem to viděl jen na fotkách, a vyhrábla z paměti sousloví hrdinů práce: "ALE MY TADY SOCIALISMUS BUDEME RUDOVAŤ STEJNĚ DÁL!"

Tohle mi asi ani trochu nevěříte. Já vím, to je dobré jen do špatného filmu. Bůh je mi svědkem, jsem křesťan. Když se chci zasmát, promítnu si tu scénu znova v paměti.

Na vteřinu jsem pro změnu ztuhl já. Pochopil jsem, že jí opravdu není pomoci. Se špatně dušeným smíchem, ale i s trochou lítosti jsem ji odvětlí, že jí v tom překážet nebudu. A vypadl jsem ze dveří. Už na chodbě smích převálcovala lítost nad tím, že touto zemí vládne hloupost maskovaná frázemi. Rodiče jdou pokorně v zástupu, jako omámení šíleným rituálem, a házejí své děti do nenásavní tlamy Molochovy.

ABC FM • NA ABC FM • NA

Duben není příliš štědrý na pořady české hudby. Drob-
nější skladby českých skladatelů zazní jako součásti
různých pořadů, např. Dvořákovy Bagatelly, Op. 47,
v programu Dvořák a Brahms / středa 6. 4. v 11.30/.

2a pozornost stoj:

Pátek 16.4. ve 14.00: Komorní hudba Bohuslava Martinů:
Nonet, 4 Madrigaly pro hobaj, klarinet a fagot,
Smužcový kvartet ž. 2:

Čtvrtek 28.4. v 8.30: Dvořák: Symfonické variace,
Martini: Violoncellový koncert č. 2, a Janáček: Lašské
tance:

Pátek 29.4. v 15.00: pořad Jandáček a Smetana.

Přijemný poslech.

NA SBS TV • NA SBS TV •

23. 4., 2.00 cm /Adelaide 1.30 cm/:

"Fáni kluci", film v českém znění s anglickými titulky.

Podle programového přehledu stanice SSS "twainovský" příběh, časově situovaný kolem přelomu století, vypráví dobrodružství tří kamarádů, Tomáše, Jožky a Huberta, kteří vniknou do školní budovy, aby si odnesli... ale to už ponechme filmu. Jen ještě prozradíme, že ve stejnou dobu se v městečku připravuje skutečně bankovní loupež a chlapi, jak jinak, se připlouží banditům do cesty.

Programový přehled SBS komolů česká jména, dovolujeme si proto jen hádat, že režisérkou je Věra Šimková - Fltlová, v titulních rolích že se představí Michal Dymek, Petr Starý a Petr Voříšek.

PŘEDPLATNÍ LISTEK

ZOE ODSTŘIHUJÍ.

Panorama

35 Massey Street, Doncaster 3108
Victoria, Australia

Šeky laskavě vyplňte pro příjemce: CZECHOSLOVAK PANORAMA

! Předplatné:

Austrálie..... 1 rok - 322, 2 roky - 344

Zámorí.....	1 rok lodí - US\$19, 1 rok letecky - US\$24
-------------	--

PNG, NZ - platíte pouze cenu ložní pošty, časopis však od nás dostanete letecky

Prosíme zahraniční předplatitele, aby nám neposí-
lali osobní šeky - po zaplacení bankovních poplatků
nám nezbyvá ani na poštovné. Nejlépe vložit bankov-
ku do doporučeného dopisu.

Přikládám §..... na předplatné, případně i tiskový fond /dary na tiskový fond jsou *naprosto dobrovolné* a používá se jich k zasilání časopisu těm krajanům, kteří si předplatné nemohou dovézt - zejména Čechům a Slovákům, v hostelech, evropských uprchlických táborech atd./

Jméno, adresa /čitelně/.....

Podpis, datum.....

V poslední době se mi dostaly do rukou dvě nedávno v Československu vydané knihy. Jedna z nich je podle mého názoru vynikající a i pro nás, kteří žijeme v exilu, velmi užitečná, alespoň pro ty, kteří si váží naší mateřské řeči, nechť ji zapomenout pokud možno si osvěžují a prohlubují její slovní bohatství. Publikace přináší nevšední pohled na všední jevy naší každodennosti, pohlížíme-li na ně z hlediska jejich vývoje. Jak se vyvíjelo naše oblečení, které stroje jsou nejstarší, od kdy člověk orá zemi, jak vznikl pojem domova, co nám dodnes zůstalo z rytířství – na takové a podobné otázky publikace odpovídá: Igor Němec a Jan Horálek – Dědictví řeči; Panorama-Pyramida, Praha, 1986, str. 468, 25 Kčs. Autoři jejichž dílem jsou dva svazky velkého Staročeského slovníku a známá práce Slova a dějiny, vycházejí zde tantokrát z bohatství češtiny, jak ji známe v dnešním stavu a jak je doložena staročeskými památkami a zachycena ve svých dávných počátcích etymologickým rozbořem. Tento jazykový materiál umožňuje autorům v hlavních směrech osvětlit vývoj toho, co naše mateřština svými slovy označovala od doby předhistorické přes středověk až po dobu dnešní. Pozornost čtenářů se asi soustředí na středověk, který tvoří most mezi kulturou pravěku a novověku. Je to období, kdy byly položeny základy naší dnešní kultury / ta je jen jedna a nikoli domácí a exilová / a kdy se bohatě rozvinula stará čeština a její literatura. Srovnávání staročeské slovní zásoby s dnešní přináší důležité a zajímavé informace o věcech, pojmech a hodnotách, jak na své cestě dějinami byly dotvořeny a zachovány, nebo opuštěny či přehodnoceny.

Tak jak je Němcova-Horálkova práce pozitivní, tak je druhá kniha negativní: Josef Šebesta – V zemi zaslíbené; Melantrich, 1986, str. 295, Kčs 23. Autor podle záložky působil léta v Etiopii, Egyptě a Iráku, tedy zřejmě dopisovatel čs. sdělovacích prostředků, na ubohém románovém klišé /nedostudovaný židovský me-
dik z Německa a Elza z Nitry se potkají těsně před

válkou v Bratislavě a přes Švýcarsko se dostanou do tehdejší Palestiny atd./ promítá zrod a existenci Izraele. Je to pseudoromán, ani se nesnaží zakrýt politickou motivací dnešního čs. systému ve vztahu ke Střednímu Východu – tedy ostře protisionistickou a antisemitickou; samozřejmě, každý žid je kapitalista, vykořisťovatel, imperialista, kolonoalista atd. Kniha nečte, je na zvracení. Pokud se o tuto tematiku zajímáte, sáhněte po přijatelnějším čtení zabývajícím se touto oblastí, mám na mysli dvě nedávno v Austrálii vydané knihy. Jedna z nich má silnou fabulační zápletku a vynikající literární úroveň: Blanche D'Alpuget – Winter in Jerusalem; Greenhouse Publications, \$ 8.95/, druhá /Peter Kohn – Rachel's Chance; Hudson, \$24.95/ je sice z literárního aspektu poněkud slabší, je ale fundována na přímých zážitcích, jak je prožívala rodina autora. P. Kohn je melbournský novinář, který podložil román osudy své rodiny, která z rasových důvodů opustila v třicátých letech Vídeň a přes Čínu a Izrael s dalšími oklikami se dostala v roce 1951 na melbournskou St. Kildu. Román je doveden do roku 1983. Je to memento, k čemu by již nikdy nemělo dojít.

IP

Pozn. red.: Vydáním Šebestova paskvilu si nakladatelství Melantrich vykoledovalo žalobu pro urážku na cti, neboť autor označil za konfidenta gestapa kohosi, kdo je ve skutečnosti ověšen medailími a účast v odboji. "Nekomunistický" Melantrich se brání, že totéž před časem tvrdila i komunistická Tvorba: strana žaluje si logicky podotýká, že to není důkaz. Šebesta sám své tvrzení zjevně nemůže vůbec ničím doložit. Dobře mu tak.

KULTURA • KULTURA •

Operní scéna v Melbourne/National Theatre/ uvádí jednoaktovku V. Ullmanna Císař Atlantidy, která byla roku 1944 zkomponována v terezínském ghettu. Na přípravě jejího tehdejšího provedení se podíleli mj. Karel Ančerl, Lev Haas aj.. Dílo bylo pro nacisty ovšem zcela nepřijatelné /konflikt mezi autokratickým císařem a Smrtí/, a tak Ullmann byl deportován do Osvětimi, kde zahynul v plynové komoře.

V prestižním ateliéru Harryho Seidlera ze Sydney, pokládá se za jednoho z nejprogresivnějších australských architektů, pracují dva naši velmi talentovaní krajané – bratři Hrušovští.

Mezinárodní výstavě amatérské fotografie Vigex 88, která se konala v Melbourne, jednoznačně dominovaly práce Vojtěcha Dupala, který nyní žije v Melbourne. Na výstavě byli silně zastoupeni i autoři z Československa.

Petr Král vydal v Paříži obsáhlou publikaci s názvem Prague. S náznakem surrealismu provádí francouzského čtenáře Prahou, z uměleckých galérií do knihoven, z Barrandova na Kampu, do Lucerny, moha pražských hospod, vináren a k Myšákovu. Spanilá knížka.

Klaun Bolek Polívka přijel na umělecký festival do Adelaide. Jeho festivalové vystoupení odpadlo, protože partnerka ochraptěla.

Rozhlasová stanice ABC FM nedávno uvedla hru o návštěvě E. E. Kische v Austrálii a o roli, jakou při jeho vyhoštění sehrál R. G. Menzies, později ministerský předseda. Jak známo, Kischovi bylo odmítnuto povolení vstoupit na australskou půdu pro jeho silně levicové politické zabarvení. Vše později popsal sám v Přístání v Austrálii.

Podle týdeníku Time – Australia etnické rozhlasové vysílání poslouchá 80 – 90 procent příslušníků jednotlivých národností. Zcela s určitostí můžeme říci, že tato informace neplatí v případě melbournského českého vysílání stanice 3EA.

DRUHÁ STRANA PŘEDPLATNÍHO LÍSTKU

Máj vakaz redakci PANORAMY:

Pokud víte o někom, komu bychom mohli nezávazně poslat údkazové číselo, uveďte zde laskavě jeho adresu:

Britský tiskový magnát R. Maxwell má velký zájem o koupi melbournského deníku The Age, který se ocitl ve finanční krizi. Ne každý ovšem ví, že R. Maxwell se narodil roku 1923 na Podkarpatské Rusi pod jménem Jan Ludvík Hoch a byl čs. občanem. Za války získal nejvyšší čs. i britská vojenská vyznamenání. Později byl poslancem za Labour Party a poté, co koupil Pergamon Press, vzal vydavatelský byznys útokem.

Hudební skladatel a dirigent Milivoj Uzelac zemřel ve věku 69 let v Praze.

Luděk Nekuda - hudebník, zpěvák, konferenciér, scénárista, textař - zemřel náhle 10. března v Praze ve věku 45 let.

Janáčkovský festival, probíhající ve Francii, obsáhne skladatelovu tvorbu v celé její šíři. Festival byl zahájen mimořádně úspěšným provedením opery Káťa Kabanová.

Singapurský symfonický orchestr absolvoval turné po Československu, kde s ním jako sólista vystupoval mj. houslista Václav Hudeček.

Lidové noviny, samizdatový měsíčník, začal vycházet v Praze. Přestože ministerstvo vnitra odmítlo časopis registrovat, vydání prvních dvou čísel se obešlo bez zatýkání.

SPORT • SPORT • • • •

Dzvky olympijských her v Calgary jsou v Československu pochmurné: získal jedině stříbrné a dvou bronzových medailí je skutečně ubohý a mezi zeměmi, které nějakou medaili získaly, tak někdejší sportovní velmoc obsadila třetí místo odzadu. Situace v čs. sportu je odrazem celkové situace v čs. společnosti - chybí zájem a motivace, sportovci jsou už na pohled otrávení, reprezentace se posuzuje jen z hlediska hmotných výhod, řeči o nějaké národní hrdosti vyvolají jen pokřivený úsměv. Nejvíce zloby se snáší na hlavě čs. hokejistů, od nichž se vždy očekávalo minimálně stříbro na všech světových turnajích. A takhle tedy "zlatí hoši" reprezentovali Československo na OH: ve skupině hráli s NSR 1-2, s USA 7-5, se SSSR 1-6, s Norskem 10-1 a s Rakúšany 4-0; ve finále, kde se započítávaly výsledky ze skupiny se soupeři, kteří také postupovali, což v praxi pro Čechoslováky znamenalo postup bez jediného bodu /prohráli jak s NSR, tak se SSSR/, pak hráli se Švédy 2-6, s Fíny 5-2 a s Kanadou 3-6. Ve finále se tak umístili až na posledním místě za SSSR, Finskem, Švédskem, Kanadou a NSR. Čs. národní tým jasně vypadl ze světové elity a těžko zvládnutelným problémem pro něj jsou tradičně druhořadé mužstva, s nimiž vždy lehce dělal dvojciferná skóre. Ostudná prohra s Němci je toho snad nejlepším dokladem. Hledá se tedy vina a jak je zvykem, její velká část padá na hlavy trenérské dvojice Starší - Pospíšil, na čemž je zřejmé dost pravdy. Především prý vůbec není jasné, kdo mužstvo vede, kdo má poslední slovo na střídačce. Redakce pražských novin byly a ještě jsou zahrnovány rozličnými čtenářskými dopisy. Všeobecně se konstatuje, že jedinou motivací hráčů je dostat angažmá v Kanadě a výsledky národního mužstva je zajímají jen

z tohoto úhlu. I Rudé právo vcelku otevřeně konstatuje, že "mužstvo se dostalo do stavu úzkosti, který byl způsoben nejen postavením v turnaji, ale i ztrátou soukromých ambicí jednotlivců jako příštích smluvních hráčů". Vypařily se pitomé řeči o politické vyspělosti, morálně-volních vlastnostech a podobných nejasnostech: pravda je příliš jasná. Pokrytectví, na němž se po léta celý systém hokejové reprezentace budoval, přestalo fungovat. Přišel účet. A tak se platí, tvrdě.

Španělsko - Československo 1-2 /1-1/, přátelské utkání fotbalistů v Malaze. Za Čechoslováky skórovali Knoflíček a Kubík. Trenér Vengloš byl s výsledkem i hrou mužstva spokojen.

Na evropském halovém mistrovství Čechoslováci vcelku nečekaně získali tři zlaté a dvě stříbrné medaile. Machura se stal mistrem Evropy ve vrhu koulí výkonem 21.42 m, v chůzi na 5000 m si pro zlato došel Pribilínek /druhý byl Mrázek/, Höffer vyhrál finále na 60 m překážek. Vavračová získala stříbro v běhu na 3000 m.

Ve fotbalových pohárech se nejdále dostaly Vítkovice, které ve čtvrtfinále Poháru UEFA vyřadil Španěl Barcelona.

Rudé právo mrazivě komentovalo sdělení H. Mandlíkové, že končí s reprezentací Československa a nadále hodlá reprezentovat Austrálii, jejíž občanství v lednu získala. Mandlíková prý Rudému právu před nedávnem prohlásila něco zcela jiného, praví list ÚV KSČ ukřivděně.

J. Masopust je v květnu pozván do Brazílie na setkání s Pelém.

Zlaté medaile na evropském halovém mistrovství v tenisu v Curychu získali Čechoslováci Korda, Šrejber, Nováček a Navrátil.

Kuvajit - Československo 3-0 /1-0/, přátelské utkání fotbalových olympioniků.

Máme prej vynalít šaty, aby mohla dělat striptýz!

UNÁSV...

J. Hutka v Austrálii

J. Hutka již vystoupil v Perthu a Adelaide. O jeho melbournském programu informujeme na jiném místě. Dále ho můžete vidět v Sydney /22.4. University of NSW, 23. 4. Ndr. dům, 24. 4. Czech. Country Club/ a v Brisbane /30. 4. Ndr. dům/.

PŘÍLEŽITOST DOBRÉHO VÝDELKU V OBORU AMERICKÉ KOSMETIKY!

Předchozí praxe není nutná - poradíme a vše vysvětlíme! Výborná procenta zisku!

Informace po 7.00 večer - tel.: /03/ 758-5957

Můžete mluvit česky nebo slovensky!

MALOVÁNÍ - TAPETOVÁNÍ - NÁTĚRY

Vám kvalitně a rychle provedou JOSEF a PETR.

Telefon: /03/ 277-2326

SOUKROMÉ HODINY ANGLIČTINY

ve Vašem volném čase připraví kvalifikovaná učitelka jazyků.

Volejte Helenu /03/ 531-8551

Z DOPISŮ

Je už jisté, že obchod Dialogu na starém místě končí, zřejmě v květnu. Budeme samozřejmě dál dělat zásilku audiokazet a videokazet, ale mnohé přeneseme do malého krámku v mnichovském Schwabigu, v Hessstrasse... Frankfurt se stal drahým městem, i v bytech dostihuje Mnichov, nájemné zde nelze zaplatit - a už vůbec ne za obchod s českými knihami! Není vyloučené, a právě se o tom jedná, že se odstěhujeme na bavorskou Šumavu, najmeme prostorný dům někde u hranic - a můžete k nám jezdit až z Austrálie nejen na pivo, ale i sbírat houby, třeba lišky, jíst pstruhy, v zimě lyžovat, v létě se procházet lesy... Možná, uvidíme... A přitom si můžete vybrat české knihy, podívat se na české filmy, setkat se s jinými, diskutovat i kecat... Frankfurt přenecháme bankám a burze, občas tam zajedeme, třeba na knižní veletrhy, ale také s knihami, jako zajíždíme do jiných měst...

V. HORA,
knihkupectví DIALOG,
Německo

Jediná věc, které se komunistický režim bojí, je sjednocení a spolupráce svobodně smýšlejících lidí na celém světě. Doma je zavřou - a je klid. Venku je zavírat nemohou - tak nás musí manipulaci proti sobě pořád dráždit.

G. NEST, QLD.

Pracujeme s manželkou dva roky u organizace Salvation Army ve středisku pro intelektuálně postižené lidi. Máme každý v péči okolo 10 lidí a denně se o ně staráme. Je to práce velmi odlišná od té, na kterou

jsme byli zvyklí, ale vše se nechá naučit, když člověk chce.

B. ROVENSKÝ, QLD.

J. Vrtielka z Victorie nám navrhuje, abychom do každého čísla zařazovali dvoj- či čtyřstranu ve slovenštině. Nápad vítáme: potřebovali bychom k tomu ale jednak několik slovensky píšících autorů a pak někoho, kdo by byl ochoten jedno pondělí večer v měsíci k nám zaskočit a udělat slovenské korektury. Časopis děláme při zaměstnání, tedy po večerech, a z hlediska výroby Panorámy je nemožné, abychom strany pro slovenskou korekturu někde posílali či vozili. Najde se někdo? Naše dosavadní určité rozpaky při zařazování slovenských materiálů jsou způsobeny jedním tím, že tak krdešný jazyk nechceme nějak hanobit.

Je tu teď v tisku velká aféra, když po 5 letech čekání na azyl a dvou odvoláních nějakým Polákům nařídili, že do 30 dnů musí opustit Holandsko. Je to první případ, o kterém víme, že někoho takhle vyhostili.

K. CIMRMAN, Holandsko

AUTO SCULPTURE

I PO TĚŽKÉ HAVÁRII JE MOŽNÉ
AUTO VRÁTIT DO STAVU, ŽE
ANI LECKTERÝ ODBORNÍK
NĚ NEPOZNÁ!

*AUTOKLEMPÍRSKÉ PRÁCE - STRÍKÁNÍ - VYPALOVANÉ LAKY
Srovnajte ceny odjinud s našimi cenami - budete
překvapeni! Nenechte si ujít šanci, zavolejte!

Chcete mluvit 11 L'ABET AVENUE CLAYTON SOUTH 3169
s Jaroslavem J. JERRY ROČENDA 547 3243 AH 233 8771

To cater for your P.C. needs now YOU NEED TO GO "HIRE"!

Breakdown, overload, special project? Whatever your reason for needing additional P.C. and/or peripherals. The simple and immediate answer is to hire your needs from TechRentals.

- No capital outlay.
- 1 week to long term Rental plans.
- You can test the equipment for future purchase.

We will deliver within 24 hrs.

TechRentals offers Australia's largest range of I.B.M., and top brand equipment to assure complete compatibility. We know P.C.'s and we offer personalised service to solve your problem now! TechRentals has purely professional sales and services support, Australia wide.

VIC. 879 2266 • N.S.W. 808 3055 • QLD. 875 1077
S.A. 344 6999 • W.A. 322 1085 • N.Z. (9) 50 4759

TR TECH-RENTALS
"When you need to go hire"

WORKSOUTH 159